

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

МІЖНАРОДНІ КОМЕРЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКУ
(на матеріалах АТ КБ «Приватбанк», м.Київ)

Студента 2 курсу, 2 групи,
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Міжнародна
економіка»

Хоруженко Анастасії
Олександрівни

підпис

Науковий керівник
д.е.н., професор

Будзяк Василь
Миронович

підпис

Гарант освітньої
програми
к.е.н., професор

Кудирко Людмила
Петрівна

підпис

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ.....	6
1.1. Економічна сутність сучасних міжнародних комерційних операцій у банківській системі.....	6
1.2 Аналіз фінансово-економічного стану АТ КБ «Приватбанк».....	13
Висновки до розділу 1.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	22
2.1. Аналіз впливу міжнародних економічних відносин на роботу банку.....	22
2.2. Оцінка ефективності міжнародних комерційних операцій банку.....	31
Висновки до розділу 2.....	34
РОЗДІЛ 3 ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ.....	36
3.1 Резерви підвищення економічної ефективності міжнародних комерційних операцій банку.....	36
3.2 Прогнозування результатів діяльності АТ КБ "Приватбанк" із урахуванням запропонованих заходів.....	42
Висновки до розділу 3.....	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	51

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Обсяг міжнародних комерційних операцій банків у 2017 році в світі оцінюється у 31 мільйон транзакцій та 9 трильйонів доларів США. Наразі поряд з традиційним фінансуванням міжнародних операцій за допомогою акредитивів, інкасо, гарантій тощо, активно розвивається сегмент більш комплексних банківських послуг – фінансування ланцюгів постачання, який у 2017 році складав вже 15% від всіх операцій торгового фінансування. Крім того, тренд диджиталізації також суттєво трансформує ринок комерційного банківського фінансування під час обслуговування міжнародних операцій. Саме значні обсяги міжнародних комерційних операцій, що корелюють з обсягами та тенденціями розвитку міжнародної торгівлі, та новітні тренди, які змінюють цей сегмент банківських послуг зумовлюють актуальність теми дослідження.

Аналіз рівня розробленості теми. Проблематику здійснення міжнародних комерційних операцій банків піднімали у своїх працях такі вітчизняні дослідники як Вайцеховська О.Р., Ксендзук В.В., Кудлаєва Н.В., Романенко С.В., Шпильовий В.А. та інші. Проведений науково-аналітичний пошук проблемної зони наукового дослідження засвідчив, що питання міжнародних комерційних операцій банків не набуло достатнього наукового обґрунтування та практичного застосування. Фрагментарно дослідженими та значною мірою невирішеними залишаються питання формування системного підходу до їх реалізації та відповідного інструментарію.

Мета і завдання дослідження. Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в узагальненні теоретичних, методичних та практичних аспектів міжнародних комерційних операцій банку. Мета дослідження розкривається у таких основних завданнях:

- розкрити економічну сутність сучасних міжнародних комерційних операцій у банківській системі;
- провести аналіз фінансово-економічного стану АТ КБ «Приватбанк»;

- проаналізувати зовнішній вплив на роботу банку;
- оцінити ефективність міжнародних комерційних операцій банку;
- визначити шляхи підвищення економічної ефективності роботи банку;
- розрахувати зростання ефектів від зовнішніх комерційних операцій банку.

Об'єкт і предмет дослідження. *Об'єктом дослідження* є процес міжнародних комерційних операцій банків. *Предметом дослідження* виступає механізм реалізації міжнародних комерційних операцій банку та напрями підвищення його ефективності.

Методи дослідження. Для досягнення мети та вирішення основних завдань дипломної роботи були застосовані різноманітні методи дослідження. До основних загальнонаукових методів дослідження, які використані у дипломній роботі слід віднести діалектичний метод пізнання, логічний та формально-логічний метод, метод порівняння, узагальнення, систематизації та синтезу, які використанні під час дослідження теоретико-методологічних засад процесу здійснення міжнародних комерційних операцій банків, а практичних аспектів – статистичні методи, індексний метод, графічного аналізу, кореляційно-регресійний аналіз, прогнозування.

Інформаційна база. Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів України, банківських установ. Звітні документи АТ КБ “Приватбанк” за 2014-2018 роки, інформаційні аналітичні бази Національного банку України та Асоціації українських банків, розташовані в глобальній мережі Інтернет, Закони України та нормативні документи Національного банку України з довідкової комп'ютерної бази “Ліга-Закон”.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дипломної роботи сягає 67 сторінок, список використаних джерел налічує 32 найменування. Робота містить 15 рисунків, 14 таблиць та 6 додатків.

Апробація роботи здійснена шляхом опублікування наукової статті за наступним бібліографічним посиланням: Хоруженко А. Валютні операції як основа міжнародної діяльності комерційних банків / Анастасія Хоруженко // Збірник наукових статей студентів: Міжнародна економіка, 2019. – К.:КНТЕУ, №1 Валютні операції як основа міжнародної діяльності комерційних банків. – С.206-214.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

1.1. Економічна сутність сучасних міжнародних комерційних операцій у банківській системі

Здійснення міжнародних комерційних операцій у банківській системі безпосередньо пов'язано із обслуговуванням банками здійснення міжнародних розрахунків, тому доцільно, в першу чергу, дати визначення поняттю «міжнародні розрахунки». Дослідниця Амеліна І.В. визначає міжнародні розрахунки як грошові розрахунки між установами, підприємствами, банками та окремими особами, пов'язані з рухом товарно-матеріальних цінностей та послуг у міжнародному обороті [1]. На думку Шталь Т. В. міжнародні розрахунки являють собою систему організації і регулювання платежів за грошовими вимогами й зобов'язаннями у сфері міжнародних економічних відносин [2]. Макуха С.М. вважає, що міжнародні розрахунки являють собою процес регулювання грошових зобов'язань і вимог учасників зовнішньоторговельних відносин країни до її нерезидентів [3]. Таким чином, на основі наведених визначень, можемо зробити висновок, що поняття «міжнародні розрахунки» розкривається дослідниками з позицій системного, процесного та ситуаційного підходів. Вважаємо, що найбільш повно розкривається зміст досліджуваного поняття на основі системного підходу, тому, на нашу думку, міжнародні розрахунки є системою організації процесу платежів, що супроводжує міжнародний рух товарів, капіталу, робочої сили тощо та включає, як правило, банк як ключового фінансового посередника.

Аналіз літературних джерел [1-3] дозволив визначити такі основні характеристики міжнародних комерційних операцій банків, а саме, те, що вони регулюються міжнародним правом, здійснюються у різноманітних валютах, тісно пов'язані з рухом експортно-імпортової продукції та послуг, носять документарний характер тощо. Банки підтримують зовнішньоекономічну діяльність підприємств, пропонуючи достатньо широкий набір фінансових

послуг для здійснення міжнародних розрахунків між торговими партнерами, тобто обслуговують експортні та імпорتنі операції. За даними міжнародного опитування «2018 Global trade – securing future growth. ICC global survey on trade finance» [4] 52% респондентів вказали на зростання своїх торгових операцій у 2017 році та 89% респондентів відмітили задоволеність сервісом банків у проведенні міжнародних розрахунків. Серед основних факторів, що впливають на обсяги міжнародних комерційних операцій банків на сучасному етапі, слід вказати на комплаєнс (особливо що стосується операцій з РФ), зростання вимог до банків у відповідності до положень Базель IV, низький кредитний рейтинг країн та банків, недостатня доларова ліквідність тощо. До основних форм міжнародних комерційних операцій банків слід віднести (рис. 1.1):

Рис. 1.1. Основні форми міжнародних комерційних операцій банків

Джерело: складено на основі [5]

На основі аналізу джерел [6-8] встановлено, що акредитив є найбільш поширеною формою міжнародних комерційних операцій банків. Вона передбачає, що банк надає лист, який гарантує, що платіж покупця продавцю буде здійснено своєчасно та у повному обсязі. У випадку невиконання покупцем своїх зобов'язань, платіж буде здійснено за кошти банку. Тобто така міжнародна комерційна операція банку виступає інструментом захисту від ризику. Також

акредитив носить кредитний характер, оскільки імпортеру надається певний часовий проміжок для виконання своїх зобов'язань перед банком.

Протилежним за своїм змістом є проведення міжнародних розрахунків шляхом передоплати. Тобто платіж здійснюється до моменту поставки товару. Такий платіж може здійснюватися у формі банківського переказу або за допомогою кредитних карт.

Інкасо передбачає, що експортер доручає банку утримання платежу з банку імпортера. Платіж здійснюється у випадку отримання визначеного пакету документів або визначеної дати. Так документарне інкасо передбачає, що експортер передає завдання збору платежів за товари своєму банку, який надсилає транспортні документи до банку імпортера з платіжними інструкціями.

Також у міжнародних комерційних операціях банків можуть застосовуватись операції за відкритим рахунком, які передбачають наявність, як правило, регулярних операцій. Разом з тим як глобальна економіка стає більш інтегрованою, експортерам та імпортерам легше отримати доступ до достовірної інформації щодо своїх міжнародних партнерів. Це призвело до зростання популярності операцій за відкритими рахунками, і банки забезпечують фінансові операції протягом всього ланцюжка поставок.

Також в торговому фінансуванні можуть бути використані векселі, як правило, перевідні (тратта). Кредитування за допомогою векселя передбачає оплату векселя банком, а імпортер погашає вексель вже перед банком. Перевідний вексель є за своїм змістом безвідсотковим письмовим ордером, який використовується в основному в міжнародній торгівлі та зобов'язує одну сторону виплатити фіксовану суму іншій стороні в задалегідь визначену майбутню дату.

За даними міжнародного опитування «2018 Global trade – securing future growth. ICC global survey on trade finance» [4] структура міжнародних комерційних банківських операцій у 2018 році виглядала наступним чином (рис. 1.2). Так, можемо зробити висновок, що найбільш популярною банківською

операцією в міжнародній торгівлі є акредитив, а найменш затребуваними є операції з гарантування. Але слід зауважити, що, хоча частка таких операцій невелика, але вона має тенденцію зростання після кризи 2008 року.

Рис. 1.2. Структура міжнародних банківських операцій за експортними угодами у 2018 році, %

Джерело: побудовано за даними [4]

Що стосується імпорتنих операцій, то тут структура міжнародних банківських комерційних операцій суттєво не відрізняється. Найбільшу частку також займають акредитиви. Водночас частка банківських гарантій при обслуговуванні імпорту є вищою у порівнянні з експортом.

Якщо аналізувати динаміку зростання використання різних форм міжнародних платежів при експортних операціях, то слід зазначити скорочення кількості акредитивних операцій та зростання кількості операцій інкасо. Аналіз же динаміки імпорتنих операцій свідчить про істотне скорочення кількості акредитивних операцій і збільшенні - операцій фінансування ланцюгів поставок та інкасо [4].

Рис. 1.3. Структура міжнародних банківських операцій за імпортними угодами у 2018 році, %

Джерело: побудовано за даними [4]

Слід зазначити, що зниження цін на товари на міжнародному ринку негативно позначилося на обсязі міжнародних комерційних операцій банків, що, відповідно, призвело до зростання цін на банківські послуги в сфері міжнародної торгівлі. Серед основних трендів проведення міжнародних комерційних операцій банками, на нашу думку, слід виділити наступні:

- збільшення попиту на акредитиви. Ця тенденція пов'язана зі зростанням ризиків на світовому ринку;
- більш активні операції гарантування з боку банків;
- зміни в оцінці ризиків акредитивів.

Серед бар'єрів для здійснення міжнародних комерційних банківських операцій респонденти опитування «2018 Global trade – securing future growth. ICC global survey on trade finance» [4] відзначають такі: низький кредитний рейтинг банків, низький кредитний рейтинг країн, високі регулятивні вимоги, низькі кредитні рейтинги компаній, високі транзакційні витрати, обмеження в капіталі, недостатня доларова ліквідність, незнання банківськими працівниками продуктів [4].

За даними міжнародної системи SWIFT також можемо частково оцінити використання різних способів оплати в міжнародній торгівлі, оскільки, наприклад, 90% всіх акредитивів проходить через цю систему. Розглянемо дві категорії повідомлень: група 4 - інкасо і група 7 - акредитив. За обома з них відбулося скорочення кількості повідомлень: по інкасо на 5,3% в 2017 році в порівнянні з 2016 роком, за акредитивами на 1,56% за аналогічний період [4]. Найбільш істотно скоротилася кількість операцій документарного акредитива (MT 700).

У регіональному аспекті слід вказати на збільшення трафіку міжнародних комерційних банківських операцій в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (72% світового трафіку), в той час як частка трафіку Європейського союзу становить 8%, а Середнього Сходу - 7%. Серед країн лідерів за кількістю операцій імпорту слід зазначити Південну Корею, Бангладеш, Китай, Індію і Гонконг. За ростом

кількості імпорتنих операцій у 2017 році в порівнянні з 2016 роком слід вказати Кубу (31,55%), Шрі Ланку (15,88%), Єгипет (15,78%), Бангладеш (12,84%) і Пакистан (12,22%) [4].

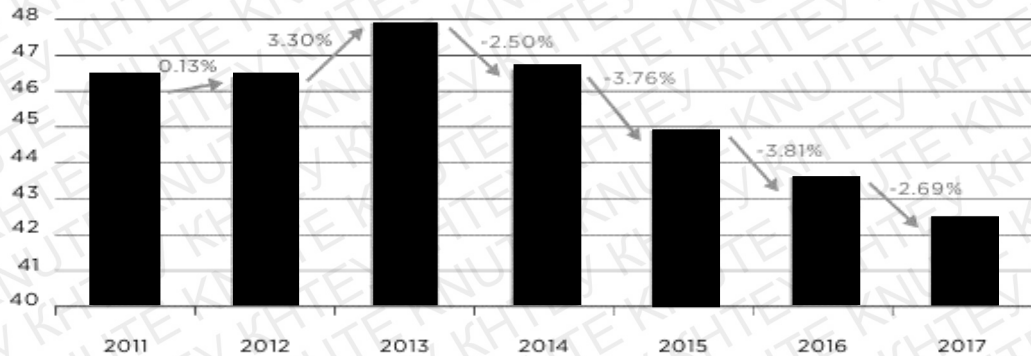

Рис. 1.4. Динаміка кількості операцій документарного акредитиву, млн.

Джерело: побудовано за даними [4]

З приводу експортних операцій, то тут трафік забезпечують такі країни як Китай, Гонконг, Індія, Японія і Сінгапур. В експорті, знову-таки, Азіатсько-Тихоокеанський регіон забезпечує 76% трафіку. За ростом кількості експортних операцій в 2017 році в порівнянні з 2016 роком слід вказати Індонезію (4,29%), Бангладеш (1,41%), Об'єднані Арабські Емірати (0,5%), Індію (0,15%), Японію (0,02%). Середній розмір акредитива становив у 2017 році 350 тис. доларів США, що на 45% нижче за показник 2016 року. Це пов'язано з падінням цін на сировинні товари. У розрізі валют 77,4% транзакцій проводилося в доларах США. Незважаючи на велику кількість транзакцій в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, їх вартість відносно низька [4].

Таблиця 1.1

Динаміка обсягу акредитивів банків вибірки, млн. грн.

Група банків вибірки	2016р.		2017р.		2018р.		Абсолютне відхилення 2018 до 2016 року	
	надані	отримані	надані	отримані	надані	отримані	надані	отримані
державні банки	9482,5	13389,5	6198,4	7353	6740,6	4254	-2741,9	-9135,5
банки з іноземним капіталом	23999,1	5927	19545,3	6622,9	9504,3	3590,3	-	-2336,7
приватні банки	3319,9	1390,6	2364,1	3116,8	813,4	2601,7	-2506,5	1211,1

Джерело: складено за даними [10]

Щодо ситуації в Україні, то слід зазначити, що Національний банк України не оприлюднює статистику щодо міжнародних комерційних операцій банків. Для того щоб дати певну оцінку використаємо результати проведеного НБУ опитування серед 15 банків (з них 4 з державною часткою, 10 – іноземних банківських груп та 1 з приватним капіталом) щодо стану їх документарних операцій. У таблиці 1.1 наведено динаміку обсягів акредитивів у іноземній валюті у банках вибірки.

За даними табл. 1.1 можемо зробити висновок, що обсяги акредитивних операцій скорочуються для всіх категорій банків. Особливо суттєвим це скорочення є для банків з іноземним капіталом щодо наданих акредитивів. А для державних банків характерне зниження обсягу акредитивів наданих.

У таблиці 1.2 наведено динаміку гарантій у іноземній валюті у банках вибірки.

За даними табл. 1.2 можемо зробити висновки, що на відміну від акредитивів, обсяг гарантійних банківських операцій при здійсненні міжнародних розрахунків зростає для всіх категорій банків вибірки, причому як наданих так і отриманих. Найбільше зростання характерне для отриманих банківських гарантій 10 банків іноземних банківських груп.

Таблиця 1.2

Динаміка обсягу банківський гарантій банків вибірки, млн. грн.

Група банків вибірки	2016		2017		2018		Абсолютне відхилення 2018 до 2016 року	
	надані	отримані	надані	отримані	надані	отримані	надані	отримані
державні банки	2367,5	7530,2	2652	11193,2	3405,1	11630,3	1037,6	4100,1
банки з іноземним капіталом	2671	11144,2	3960,9	20997,1	2967,5	19663,5	296,5	8519,3
приватні банки	299	825,2	321,4	230,1	404,5	1361,2	105,5	536

Джерело: складено за даними [10]

Таким чином, на основі проведеного дослідження, можемо зробити висновок, що при здійсненні міжнародних комерційних операцій банки забезпечують процес міжнародних розрахунків.

На нашу думку, міжнародні розрахунки є системою організації процесу платежів, що супроводжує міжнародний рух товарів, капіталу, робочої сили тощо та включає, як правило, банк як ключового фінансового посередника. Основними формами міжнародних комерційних операцій банків є акредитиви, гарантії, інкасо, векселі тощо. Найбільш популярною банківською операцією в міжнародній торгівлі є акредитив, а найменш затребуваними є операції з гарантування. Водночас в Україні спостерігаємо скорочення обсягу акредитивних операцій та зростання обсягу операцій банківського гарантування.

1.2. Аналіз фінансово-економічного стану АТ КБ «Приватбанк»

Банки підтримують розвиток міжнародної торгівлі, пропонуючи достатньо широкий вибір фінансових послуг для здійснення міжнародних розрахунків між торговими партнерами. Поняття комерційного або торгового фінансування покриває всі банківські продукти, які відносяться до операцій міжнародної торгівлі - експорту і імпорту. Фінансування торгівлі забезпечує кредит, гарантії платежу і страхування, необхідні для полегшення оплати товарів або послуг на умовах, які будуть задовольняти як експортера, так і імпортера. Вітчизняні комерційні банки також активно розвивають напрям торгового фінансування.

АТ КБ «Приватбанк» здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України з березня 1992 року. Станом на 31 грудня 2018 року банк має 30 філій і 1991 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі. Єдиним акціонером банку, якому належить 100% акцій є Держава в особі Міністерства фінансів України. Банк, поряд з іншими державними банками, займав домінуючу позицію на ринку в 2018 році.

Банк забезпечує універсальне обслуговування для широкого кола клієнтів, являючись лідером українського ринку в роздрібному сегменті, активно просуваючи послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працюючи в корпоративному секторі. Основу ресурсної бази банку складають кошти фізичних осіб в національній валюті, із значною часткою поточних рахунків.

Стратегічною метою банку є нарощування якісного кредитного портфеля роздрібних кредитів та кредитів МСБ. Банк має потужну транзакційну платформу Приват24, що дозволяє ефективно обслуговувати операції з ведення рахунків клієнтів всіх сегментів та зумовлює високий рівень комісійних доходів.

Пріоритетними напрямками в діяльності АТ КБ «Приватбанк» було і залишається підвищення якості процесів обслуговування клієнтів, з обов'язковим дотриманням вимог законодавства, розвиток кредитування з підтриманням високої якості кредитного портфелю, вдосконалення та розробка банківських продуктів/послуг, оптимізація інфраструктури. Основні пріоритети банку на найближчу перспективу:

- подальше нарощування якісного кредитного портфелю, в якому, як і раніше, буде переважати роздрібний сегмент;
- підтримка оптимального та достатнього рівня ресурсної бази при подальшій політиці зниження вартості;
- трансформація внутрішніх бізнес-процесів, які дозволять підвищити ефективність бізнесу та якість обслуговування клієнтів;
- подальша оптимізація та приведення до належного стану регіональної мережі відділень та банківської інфраструктури;
- розробка та впровадження якісних та інноваційних продуктів, сервісів [11].

Аналіз фінансового стану АТ КБ «Приватбанк» розпочнемо з аналізу динаміки активів, зобов'язань та власного капіталу за 2014-2018 роки (Додаток А). За даними табл. А.1 можемо зробити висновок, що банк нарощує обсяги банківської діяльності, про що свідчить зростання чистих активів банку на 30,7% у 2018 році у порівнянні з 2014 роком. Але таке зростання не було стабільним, і станом на кінець 2016 року спостерігаємо стрімке скорочення чистих активів, що пов'язано з процесом націоналізації та переоцінкою кредитів підприємства з суттєвим донарахуванням резервів за ними, а також потреба у докапіталізації. Водночас, останні два роки зростання є стабільним, оскільки забезпечено зростанням власного капіталу за рахунок докапіталізації, а також

зростанням фондування за рахунок коштів клієнтів на 64% у 2018 році у порівнянні з 2014 роком. Нарощування активів АТ КБ «Приватбанк» відбувається за рахунок зростання інвестиційного портфелю цінних паперів.

Розрахуємо основні показники фінансової стійкості АТ КБ «Приватбанк» та проведемо аналіз їх динаміки (табл. 1.3).

Коефіцієнт участі капіталу у формуванні активів має позитивну тенденцію до зростання останні 2 роки і у 2018 році став відповідати рекомендованому значенню, а саме перевищив 10%. Коефіцієнт захищеності власного капіталу відповідає нормативному значенню, тобто не перевищує 1. Його тенденція до скорочення свідчить про більш раціональну структуру активів банку, тобто активи банку не заморожені у капіталізованих активах. Зростання коефіцієнта захищеності дохідних активів власним капіталом свідчить про зниження фінансових ризиків та покращення діяльності банку.

Таблиця 1.3

Динаміка показників фінансової стійкості АТ КБ «Приватбанк» у 2014-2018 рр.

№	Показник	на 31.12 2014 р.	на 31.12 2015 р.	на 31.12 2016 р.	на 31.12 2017 р.	на 31.12 2018 р.	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Власний капітал, тис. грн.	24497	27510	-26348	23619	31464	6967
2	Зобов'язання, тис. грн.	188316	231101	206109	230056	246584	58268
3	Активи загальні, тис. грн.	212813	258611	179761	253675	278048	65235
4	Активи дохідні, тис. грн.	193595	225302	124760	205898	233561	39966
5	Активи не дохідні, тис. грн.	19218	33309	55001	47777	44487	25269
6	Активи капіталізовані, тис. грн.	3003	2857	3409	3326	3793	790
7	Коефіцієнт надійності	0,13	0,12	-0,13	0,10	0,13	-0,002
8	Коефіцієнт фінансового важеля	7,7	8,4	-7,8	9,7	7,8	0,150
9	Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	0,12	0,11	-0,15	0,09	0,11	-0,002
10	Коефіцієнт захищеності власного капіталу	0,12	0,10	-0,13	0,14	0,12	-0,002
11	Коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом	0,13	0,12	-0,21	0,11	0,13	0,008
12	Мультиплікатор капіталу	8,69	9,40	-6,82	10,74	8,84	0,150

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності банку [11]

Спадна тенденція показника мультиплікатора капіталу є позитивною і свідчить, що зростання капіталу банку відбувається швидшими темпами ніж зростання активів.

Отже, рівень фінансової стійкості АТ КБ «Приватбанк» є недостатнього високим, але всі показники фінансової стійкості банку мають позитивну тенденцію за аналізований період, що свідчить про зростання рівня фінансової стійкості.

Розрахуємо основні показники ділової активності АТ КБ «Приватбанк» та проведемо аналіз їх динаміки (табл. 1.4 та табл. 1.5).

Таблиця 1.4

Динаміка показників ділової активності в частині пасивів
АТ КБ «Приватбанк» у 2014-2018 рр.

№	Показник	на 31.12 2014 р.	на 31.12 2015 р.	на 31.12 2016 р.	на 31.12 2017 р.	на 31.12 2018 р.	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
1	Загальні пасиви, тис. грн.	212813	258611	179761	253675	278048	65235
2	Зобов'язання, тис. грн.	188316	231101	206109	230056	246584	58268
3	Строкові депозити, тис. грн.	102411	124989	134196	132274	121200	18789
4	Міжбанківські кредити отримані, тис. грн.	21790	31707	20714	12628	10012	-11778
5	Кредитний портфель, тис. грн.	159173	189314	32616	38335	50140	-109033
6	Активи дохідні, тис. грн.	193595	225302	124760	205898	233561	39966
7	Коефіцієнт активності залучення зобов'язань банку	0,88	0,89	1,15	0,91	0,89	0,00
8	Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредиті	0,10	0,12	0,12	0,05	0,04	-0,07
9	Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів	0,48	0,48	0,75	0,52	0,44	-0,05
10	Коефіцієнт активності використання зобов'язань у дохідних активах	0,97	1,03	1,65	1,12	1,06	0,08

Продовження таблиці 1.4

№	Показник	на 31.12 2014 р.	на 31.12 2015 р.	на 31.12 2016 р.	на 31.12 2017 р.	на 31.12 2018 р.	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
11	Коефіцієнт активності використання зобов'язань у кредитному портфелі	1,18	1,22	6,32	6,00	4,92	3,73
12	Коефіцієнт активності використання строкових депозитів у кредитному портфелі	0,64	0,66	4,11	3,45	2,42	1,77

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності банку [11]

За даними табл. 1.4 можемо зробити висновок, що банк більш активний у залученні коштів із зовнішніх джерел фінансування, це відбувається за рахунок зростання частки коштів клієнтів. АТ КБ «Приватбанк» скорочує обсяги міжбанківського кредитування. А щодо ділової активності у забезпеченні фінансування за рахунок строкових депозитів динаміка є спадною останні 2 роки.

Відповідно відбувається скорочення використання зобов'язань у доходних активах банку та кредитному портфелі зокрема. Отже, на основі аналізу ділової активності за пасивами можемо зробити висновок, що її рівень є низьким.

За даними табл. 1.5 можемо зробити висновок, що зростання рівня доходних активів свідчить про зростання ділової активності банку щодо збільшення його доходних активів та забезпечення більш ефективної їх структури. Ділова активність банку у сфері кредитування поступово зростає останні 2 роки. Водночас відбувається стрімке зростання інвестування у цінні папери, переважно у облігації внутрішньої державної позики. Кредитний портфель банку поліпшується, про що свідчить скорочення частки проблемних кредитів, що пов'язано як з врегулюванням існуючої заборгованості так і формуванням нового більш якісного кредитного портфелю.

Таблиця 1.5

Динаміка показників ділової активності в частині активів АТ КБ
«Приватбанк» у 2014-2018 рр.

№	Показник	на 31.12 2014 р.	на 31.12 2015 р.	на 31.12 2016 р.	на 31.12 2017 р.	на 31.12 2018 р.	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
1	Загальні активи, тис. грн.	212813	258611	179761	253675	278048	65235
2	Активи дохідні, тис. грн.	193595	225302	124760	205898	233561	39966
3	Кредитний портфель, тис. грн.	159173	189314	32616	38335	50140	-109033
4	Портфель цінних паперів, тис. грн.	1123	1950	64409	126676	180081	178958
5	Прострочені і безнадійні кредити, тис. грн.	84785	86153	167701	187913	187747	102962
6	Коефіцієнт рівня дохідних активів	0,91	0,87	0,69	0,81	0,84	-0,07
7	Коефіцієнт кредитної активності	0,75	0,73	0,18	0,15	0,18	-0,57
8	Коефіцієнт загальної інвестиційної активності	0,005	0,008	0,358	0,499	0,648	0,64
9	Коефіцієнт інвестицій у дохідних активах	0,006	0,009	0,516	0,615	0,771	0,77
10	Коефіцієнт проблемних кредитів	0,53	0,46	5,14	4,90	3,74	3,21

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності банку [11]

Отже, ділова активність банку за активами має тенденцію до зростання в напрямі кредитування.

Розрахуємо основні показники ліквідності АТ КБ «Приватбанк» та проведемо аналіз їх динаміки (табл. 1.6).

За даними табл. 1.6 можемо зробити висновок, що частка високоліквідних активів не досягає нормативного значення 20% та має тенденцію до скорочення. Коефіцієнт загальної ліквідності перевищує нормативне значення 1 і має позитивну тенденцію до зростання. В цілому можемо зробити висновок, що показники ліквідності банку мають позитивну тенденцію до зростання.

Таблиця 1.6

Динаміка показників ліквідності АТ КБ «Приватбанк» у 2014-2018 рр.

№	Показник	на 31.12 2014	на 31.12 2015	на 31.12 2016	на 31.12 2017	на 31.12 2018	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
1	Високоліквідні активи, тис. грн.	14447	29184	30159	25296	27360	12913
2	Робочі активи (оборотні активи), тис. грн.	209810	255754	176352	250349	274255	64445
3	Загальні активи, тис. грн.	212813	258611	179761	253675	278048	65235
4	Активи дохідні, тис. грн.	193595	225302	124760	205898	233561	39966
5	Ліквідні цінні папери, тис. грн.	981	1734	64409	90354	0	-981
6	Зобов'язання банку, тис. грн.	188316	231101	206109	230056	246584	58268
7	Кошти клієнтів до запитання, тис. грн.	38269	52985	46460	79893	109855	71586
8	Строкові депозити, тис. грн.	102411	124989	134196	132274	121200	18789
9	Коефіцієнт високоліквідних активів	0,069	0,114	0,171	0,101	0,100	0,031
10	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,130	1,119	0,872	1,103	1,128	-0,002
11	Коефіцієнт співвідношення позик і депозитів	0,643	0,660	4,114	3,450	2,417	1,774
12	Коефіцієнт ліквідних цінних паперів	0,005	0,007	0,358	0,356	0,000	-0,005
13	Коефіцієнт структурного співвідношення вкладів	0,374	0,424	0,346	0,604	0,906	0,53

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності банку [11]

Розрахуємо основні показники ефективності управління АТ КБ «Приватбанк» та проведемо аналіз їх динаміки (табл. 1.7).

За даними табл. 1.7 можемо зробити висновок, що ефективність управління АТ КБ «Приватбанк» має стабільну тенденцію до зростання останні 2 роки після націоналізації, про що свідчить динаміка до зростання усіх показників рентабельності діяльності.

Таблиця 1.7

Динаміка показників рентабельності діяльності АТ КБ «Приватбанк» у
2014-2018 рр.

№	Показник	на 31.12 2014	на 31.12 2015	на 31.12 2016	на 31.12 2017	на 31.12 2018	Відхилення 2018 р. до 2014 р.
1	Чистий прибуток, тис. грн.	48	238	-176238	378	12798	12750
2	Загальні активи, тис. грн.	212813	258611	179761	253675	278048	65235
3	Дохідні активи, тис. грн.	193595	225302	124760	205898	233561	39966
4	Капітал, тис. грн.	24497	27510	-26348	23619	31464	6967
5	Рентабельність активів, %	0,02	0,09	-98,04	0,15	4,60	4,58
6	Рентабельність дохідних активів, %	0,02	0,11	-141,26	0,18	5,48	5,45
7	Рентабельність капіталу, %	0,20	0,87		1,60	40,68	40,48

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності банку [11]

Таким чином, на основі проведеного аналізу можемо зробити висновок що банк нарощує обсяги банківської діяльності, про що свідчить зростання чистих активів банку на 30,7% у 2018 році у порівнянні з 2014 роком. Після проведення націоналізації та донарахування необхідних резервів, банк знову став прибутковим.

Висновки до розділу 1

На основі узагальнення економіко-організаційних засад міжнародних комерційних операцій у банківській системі можемо зробити такі висновки:

1. Визначено міжнародні розрахунки як систему організації процесу платежів, що супроводжує міжнародний рух товарів, капіталу, робочої сили тощо та включає, як правило, банк як ключового фінансового посередника.

2. З'ясовано, що основними формами міжнародних комерційних операцій банків є акредитиви, гарантії, інкасо та векселі. Найбільш популярною банківською операцією в міжнародній торгівлі є акредитив, а найменш затребуваними є операції з гарантування. Водночас в Україні спостерігаємо скорочення обсягу акредитивних операцій та зростання обсягу операцій банківського гарантування.

3. Аналіз фінансово-економічного стану АТ КБ «Приватбанк» показав, що банк нарощує обсяги банківської діяльності, про що свідчить зростання чистих активів банку на 30,7% у 2018 році у порівнянні з 2014 роком. Зростання коефіцієнта захищеності дохідних активів власним капіталом свідчить про зниження фінансових ризиків та покращення діяльності банку. Спадає тенденція показника мультиплікатора капіталу є позитивною і свідчить, що зростання капіталу банку відбувається швидшими темпами ніж зростання активів. Коефіцієнт надійності протягом аналізованого періоду не відповідає нормативному значенню, тобто не перевищує 30%, що свідчить про недостатній рівень забезпеченості наявних зобов'язань власним капіталом. Кредитний портфель банку поліпшується, про що свідчить скорочення частки проблемних кредитів, що пов'язано як з врегулюванням існуючої заборгованості так і формуванням нового більш якісного кредитного портфелю. Отже, ділова активність банку за активами має тенденцію до зростання в напрямі кредитування. Показники ліквідності банку мають позитивну тенденцію до зростання. Після проведення націоналізації та донарахування необхідних резервів, банк знову став прибутковим.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Аналіз впливу міжнародних економічних відносин на роботу банку

Динаміка кількості та обсягів міжнародних комерційних операцій банків та АТ КБ «Приватбанк» зокрема, на пряму залежить від стану розвитку міжнародних економічних відносин та зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств. Тому, доцільно дати коротку характеристику основних тенденцій експортно-імпоротної діяльності в Україні, динаміки та обсягу іноземних інвестицій, міжнародного руху вітчизняної робочої сили.

На рис. 2.1 наведено динаміку обсягів експорту та імпорту товарів. За наведеними даними можемо зробити висновок про швидке падіння обсягів імпорту у кризові 2014-2015 роки, що зумовлено, в першу чергу, девальвацією гривні. На сучасному етапі темпи відновлення імпорту перевищують темпи відновлення експорту товарів.

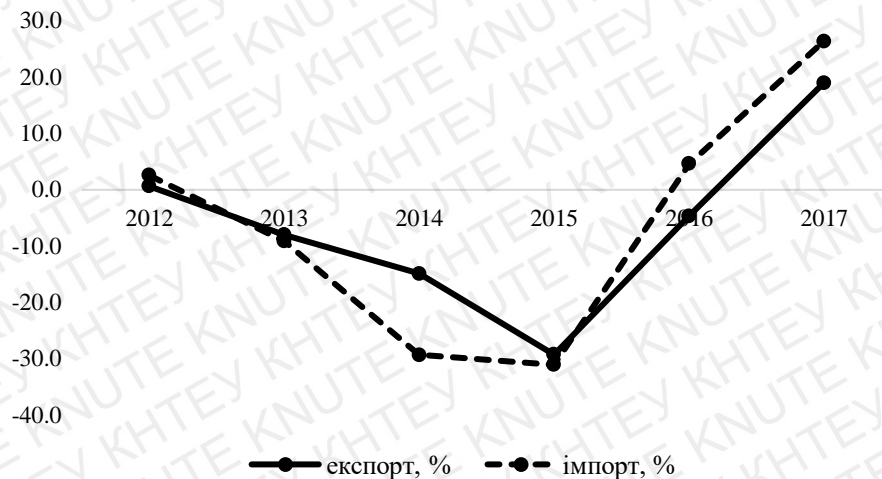

Рис. 2.1. Динаміка зміни обсягів експорту та імпорту товарів України, у % до попереднього року

Джерело: побудовано за даними [12]

В першу чергу скорочення експортних та імпорتنих операцій було пов'язане зі зниженням обсягу торговельних операцій з РФ. Так, частка цієї країни у вітчизняному експорті скоротилася з 25,6% у 2012 р. до 9,1% у 2017 р.,

а у імпорті – з 32,4% до 14,5% відповідно. Внаслідок цього вітчизняні підприємства змушені були шукати нові ринки збуту та постачання сировини. З 1 січня 2016 року набула чинності Угода про повну та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, що надала ширші можливості доступу вітчизняних підприємств на європейські ринки. Однак стрімкого зростання обсягу експорту до країн ЄС не відбулося, зокрема, через невідповідність вітчизняної продукції чинним вимогам до її якості, необхідність проходження сертифікації, модернізації обладнання та виробничого процесу. Хоча загалом частка експорту промислової продукції до країн ЄС зросла з 15,1% у 2012 р. до 36% у 2017 р. Слід зазначити, що на разі в структурі експорту до країн ЄС переважає сировинна продукція.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали продукція агропромислового комплексу та харчової промисловості – 32,2% від загального обсягу експорту, недорогоцінні метали та вироби з них – 21,4%, у т.ч. чорні метали та вироби з них – 20,2%, механічні та електричні машини – 14,2%.

Структурні зміни в експорті відбуваються повільно, у результаті в короткостроковій перспективі зберігатиметься сировинний характер українського експорту, що спричиняє високу залежність економіки України від ситуації на глобальних ринках. Це знижує можливості отримання додаткової частини доданої вартості та свідчить про необхідність стимулювання експортної активності перспективних галузей з більш глибоким ступенем переробки сировини (зокрема, машинобудування, деревообробних та хімічних виробництв). У свою чергу це можливо лише за рахунок їх модернізації, яка суттєво залежить від проміжного споживання імпортного обладнання та устаткування, трансферу технологій з метою виробництва товарів, що будуть конкурентоспроможними на світовому ринку.

Найвагоміші обсяги імпорту із країн ЄС склали механічні та електричні машини – 21,8% від загального обсягу імпорту, продукція хімічної промисловості – 17,2%, мінеральні продукти – 15,0%, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 10,8%, товари АПК та харчової

промисловості – 9,8%. Серед мінеральних продуктів найбільша частка імпорту припадала на газ природний – 61,4%.

Топ-20 українських компаній-експортерів зробили потужний внесок у загальні показники вітчизняної міжнародної торгівлі. Лише за 2017 рік обсяг їхнього експорту досягнув позначки близько 400 млрд грн, або ж 15 млрд дол., тобто майже 30% від загального показника в країні. До топ європейських країн, до яких експортують промислові компанії України, належать Швейцарія, Нідерланди, Польща.

За даними консенсус-прогнозу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та прогнозна динаміка експортних та імпортних операцій є такою (рис. 2.2).

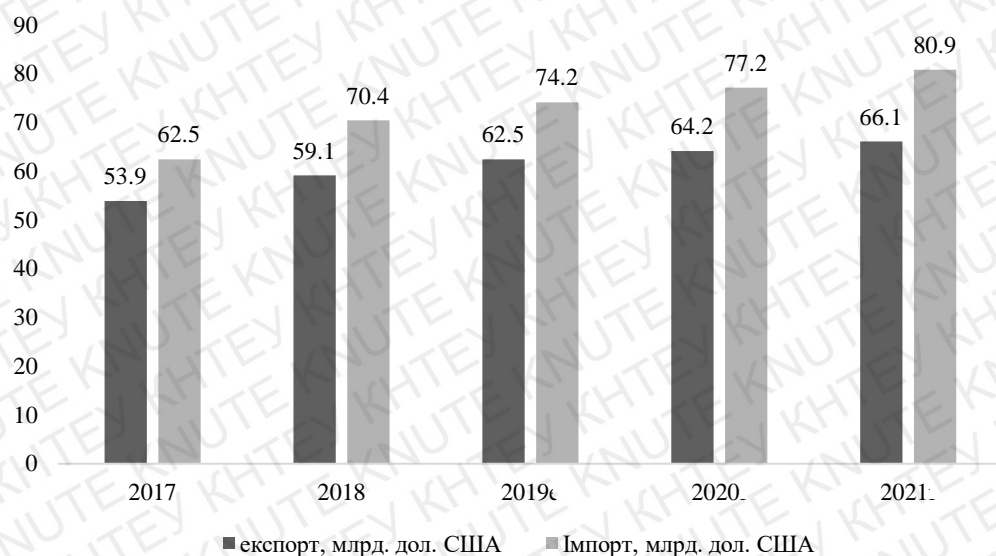

Рис. 2.2. Поточна та прогнозна динаміка обсягів експорту та імпорту України, млрд. дол. США

Джерело: побудовано за даними консенсус-прогнозу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [13]

Далі проаналізуємо динаміку нових прямих іноземних інвестицій, що надходять до економіки України (рис. 2.3).

Дані рис. 2.3 свідчать про нестабільну динаміку прямих іноземних інвестицій в Україну. За секторами найбільші обсяги іноземних інвестицій спрямовуються у промислові підприємства, зокрема переробні, торгові підприємства, фінансовий сектор, інформаційно-телекомунікаційний сектор.

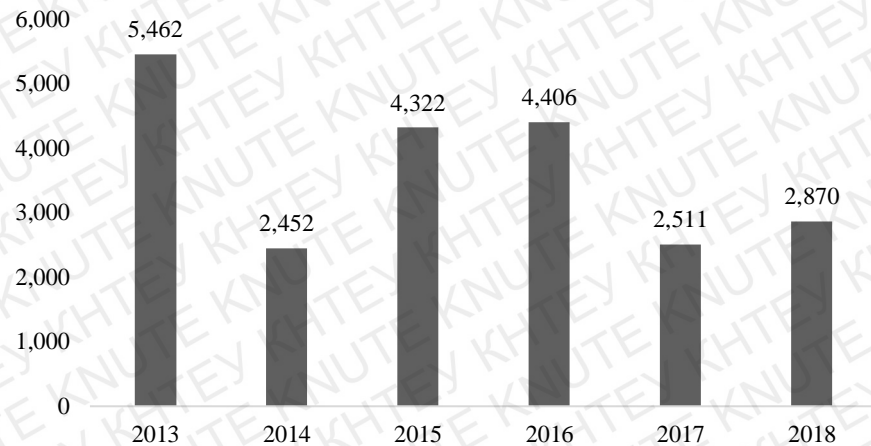

Рис. 2.3. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України, млрд. дол. США

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики в Україні [12]

Значну частку у міжнародних розрахунках займають перекази від трудових мігрантів (рис. 2.4).

Дані рис. 2.4 свідчать про стабільне зростання надходжень від трудових мігрантів з різних країн світу, що впливає на обсяг роздрібних міжнародних комерційних операцій банків.

Крім того, вплив на банківську систему України мають як зовнішні, так і внутрішні чинники, а також чинники системного, фінансово-економічного, правового, психологічного характеру.

До зовнішніх чинників можна віднести: низький рівень доходів населення; непередбачуваність політичної та економічної ситуації; значний тіньовий обіг; значна ризикованість ведення бізнесу; велика частка збиткових підприємств. До внутрішніх чинників варто віднести: низький рівень капіталізації; недостатня конкурентоспроможність банків; вузький асортимент пропонованих послуг; нерозвиненість системи кредитних історій; недостатній рівень управління ризиками та неефективний менеджмент.

Системними чинниками можна вважати відсутність довготермінової стратегії розвитку банківської системи. Щодо правових перешкод, то це: невідповідність розвитку банківського законодавства вимогам ринкової економіки та європейським стандартам; необхідність значного розширення

правового поля з метою активізації діяльності банків і збільшення спектру банківських послуг; потреба в створенні нових організаційних структур і проведення значних реформ у банківському секторі.

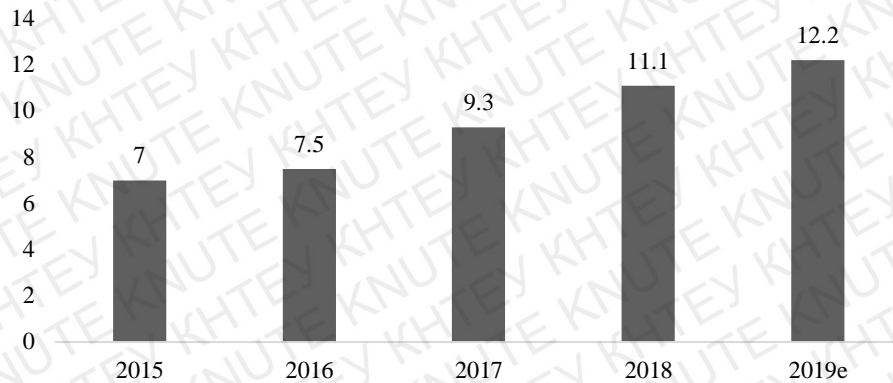

Рис. 2.4. Динаміка надходжень грошових переказів від трудових мігрантів до України, млрд. грн.

Джерело: побудовано за даними Національного банку України [14]

З метою узагальнення впливу зовнішнього середовища на міжнародні комерційні операції АТ КБ «Приватбанк» використаємо такий інструмент як SWOT-аналіз (рис. 2.5).

Далі за оцінками фахівців АТ КБ «Приватбанк» було визначено вагомість кожного з вказаних факторів як для внутрішнього (табл. 2.1) так і зовнішнього (табл. 2.2) середовища та оцінено в балах їх цінність. З метою проведення оцінок було проведено опитування керівника та фахівців департаменту документарних операцій, на основі яких вираховувалось середнє значення.

Таблиця 2.1

Матриця SWOT-аналізу зовнішнього середовища здійснення АТ КБ «Приватбанк» міжнародних комерційних операцій

Внутрішнє середовище	
<p>Сильні сторони (STRENGTHS – S)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Широкий набір послуг з обслуговування зовнішньоекономічної діяльності 2. Налагоджені зв'язки з банками у зарубіжних країнах 3. Наявність необхідних технологій для здійснення міжнародних комерційних операцій 	<p>Слабкі сторони (WEAKNESSES – W)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Низький рівень продажів банківських продуктів, пов'язаних зі здійсненням міжнародних операцій 2. Відсутність пакетної пропозиції щодо банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності 3. Низька прибутковість міжнародних комерційних операцій для банку

Продовження таблиці 2.1

Зовнішнє середовище	
Можливості (OPPORTUNITIES – O)	Загрози (THREATS – T)
1. Розширення зовнішніх ринків збуту вітчизняних підприємств 2. Зростання попиту на існуючих зовнішніх ринках вітчизняних підприємств 3. Створення сприятливих умов для ЗЕД за рахунок прийняття відповідного законодавства	1. Нестабільна економічна та політична ситуація 2. Зниження попиту на світових ринках 3. Введення торговельних обмежень в країнах -існуючих та потенційних ринків збуту

Джерело: складено автором

За даними табл. 2.2 можемо зробити висновок, що сильні сторони АТ КБ «Приватбанк» врівноважують слабкі.

Далі проведемо бальну оцінку факторів зовнішнього середовища, при цьому враховуватимемо ймовірність реалізації того чи іншого фактору зовнішнього середовища та, відповідно, ймовірність реалізації альтернативного варіанту.

Таблиця 2.2

Бальна оцінка факторів внутрішнього середовища АТ КБ «Приватбанк»

Сильні сторони				Слабкі сторони			
Фактори	S_i , бали	Вагомість, M_{S_i}	Цінність, $S_i \times M_{S_i}$	Фактори	W_i , бали	Вагомість, M_{W_i}	Цінність, $W_i \times M_{W_i}$
Широкий набір послуг з обслуговування ЗЕД	10	0,5	5	Низький рівень продажів банківських продуктів, пов'язаних зі здійсненням міжнародних операцій	9	0,6	5,4
Налагоджені зв'язки з банками у зарубіжних країнах	8	0,3	2,4	Відсутність пакетної пропозиції щодо банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	8	0,3	2,4
Наявність необхідних технологій для здійснення міжнародних комерційних операцій	7	0,2	1,4	Низька прибутковість міжнародних комерційних операцій для банку	9	0,1	0,9
РАЗОМ	23	1	8,8	РАЗОМ	21	1	8,7

Джерело: складено автором за результатами експертного опитування

За даними табл. 2.2 можемо зробити висновок, що сильні сторони АТ КБ «Приватбанк» врівноважують слабкі.

У табл. 2.3 узагальнено зважені оцінки вагомості та ймовірності, на основі проведеного опитування керівника та фахівців департаменту документарних операцій, на основі яких вираховувалось середнє значення.

Таблиця 2.3

Бальна оцінка факторів зовнішнього середовища АТ КБ «Приватбанк»

Можливості				Загрози			
Фактори	O _j , бали	P _{O_j}	O _j × P _{O_j}	Фактори	T _j , бали	P _{T_j}	T _j × P _{T_j}
Розширення зовнішніх ринків збуту вітчизняних підприємств	10	0,7	7	Скорочення зовнішніх ринків збуту вітчизняних підприємств	6	0,3	1,8
Зростання попиту на існуючих зовнішніх ринках вітчизняних підприємств	8	0,6	4,8	Скорочення попиту на існуючих зовнішніх ринках вітчизняних підприємств	7	0,4	2,8
Створення сприятливих умов для ЗЕД за рахунок прийняття відповідного законодавства	4	0,2	0,8	Створення несприятливих умов для ЗЕД за рахунок прийняття відповідного законодавства	5	0,8	4,0
Стабільна економічна та політична ситуація	10	0,2	2	Нестабільна економічна та політична ситуація	10	0,8	8
Зростання попиту на світових ринках	10	0,6	6	Зниження попиту на світових ринках	8	0,4	3,2
Відсутність нових торговельних обмежень в країнах - існуючих та потенційних ринків збуту	7	0,5	3,5	Введення торговельних обмежень в країнах - існуючих та потенційних ринків збуту	9	0,5	4,5
РАЗОМ	49	-	24,1	РАЗОМ	45	-	24,3

Джерело: складено автором за результатами експертного опитування

За даними рис. 2.3 можемо зробити висновок найбільшій можливості менеджери АТ КБ «Приватбанк» пов'язують з розширенням зовнішнього ринку збуту вітчизняних підприємств, але серед найбільш впливових загроз вказують економічну та політичну ситуацію в країні.

Таблиця 2.3

Матриця SWOT АТ КБ «Приватбанк»

Фактори зовнішнього середовища, у зважених балах	Можливості (O _j)			Загрози (T _j)		
	Розширення зовнішніх ринків збуту вітчизняних підприємств	Зростання попиту на існуючих зовнішніх ринках вітчизняних підприємств	Створення сприятливих умов для ЗЕД за рахунок прийняття відповідного законодавства	Нестабільна економічна та політична ситуація	Зниження попиту на світових ринках	Введення торговельних обмежень в країнах - існуючих та потенційних ринків збуту
Фактори внутрішнього середовища, у зважених балах						
Сильні сторони (S_i)	ПОЛЕ «SO»: $S_i \times O_j = K^{SO}_{ij}$			ПОЛЕ «ST»: $S_i \times T_j = K^{ST}_{ij}$		
Широкий набір послуг з обслуговування ЗЕД	35	24	4	40	16	22,5
Налагоджені зв'язки з банками у зарубіжних країнах	16,8	11,52	1,92	19,2	7,68	10,8
Наявність необхідних технологій для здійснення міжнародних комерційних операцій	9,8	6,72	1,12	11,2	4,48	6,3
Слабкі сторони (W_i)	ПОЛЕ «WO»: $W_i \times O_j = K^{WO}_{ij}$			ПОЛЕ «WT»: $W_i \times T_j = K^{WT}_{ij}$		
Нестабільна економічна та політична ситуація	37,8	25,92	4,32	43,2	17,28	24,3
Зниження попиту на світових ринках	16,8	11,52	1,92	19,2	7,68	10,8
Введення торговельних обмежень в країнах - існуючих та потенційних ринків збуту	6,3	4,32	0,72	7,2	2,88	4,05

Джерело: складено автором

Настання можливостей матиме більший вплив на діяльність АТ КБ «Приватбанк» ніж реалізація загроз. Але реалізація окремих загроз є критичною для діяльності АТ КБ «Приватбанк». Особливо важливо для розробки правильних стратегічних дій виділити основні, які здійснюють взаємний вплив «Можливості - сильні/слабкі сторони» та «Загрози-сильні/слабкі сторони» і скласти відповідну матрицю. Це дозволяє зробити

стратегічні висновки з проведеного аналізу, точно структурувати проблеми та задачі, які стоять перед компанією та знайти шляхи їх вирішення з врахуванням наявних та передбачуваних ресурсів. Зведемо результати оцінки факторів у матрицю SWOT (табл. 2.3).

Далі на основі проведених розрахунків можемо обрати стратегію дій АТ КБ «Приватбанк» в сегменті здійснення міжнародних комерційних операцій (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Вибір стратегії розвитку сегменту міжнародних комерційних операцій
АТ КБ «Приватбанк»

$\sum_1^{i,j} K^{SO}_{i,j}$ (110,88)		<	$\sum_1^{i,j} K^{ST}_{i,j}$ (138,16)	
∨			∨	
$\sum_1^{i,j} K^{WO}_{i,j}$ (109,62)		<	$\sum_1^{i,j} K^{WT}_{i,j}$ (136,59)	
Види стратегій:	Максі-Максі	використання сильних сторін для реалізації можливостей	$\sum K^{SO}_{i,j} > \sum K^{ST}_{i,j};$ $\sum K^{SO}_{i,j} > \sum K^{WO}_{i,j}$	<i>Ідеальна ситуація</i>
	Максі-Міні	використання сильних сторін для зниження негативного впливу загроз	$\sum K^{ST}_{i,j} > \sum K^{SO}_{i,j}$ $\sum K^{ST}_{i,j} > \sum K^{WT}_{i,j}$	<i>Ризикована ситуація</i>
	Міні-Максі	використання можливостей для нівелювання слабких сторін	$\sum K^{WO}_{i,j} > \sum K^{SO}_{i,j}$ $\sum K^{WO}_{i,j} > \sum K^{WT}_{i,j}$	<i>Нормальна ситуація</i>
	Міні-Міні	згортання діяльності	$\sum K^{WT}_{i,j} > \sum K^{WO}_{i,j}$ $\sum K^{WT}_{i,j} > \sum K^{ST}_{i,j}$	<i>Кризова ситуація</i>
Рекомендована стратегія			Максі-Міні	

Джерело: складено автором

Для цього необхідно розрахувати комплексну оцінку кожного з квадратів матриці SWOT-аналізу та порівняти сумарні значення між собою. На цій основі обирається одна з чотирьох стратегій:

- використання сильних сторін для реалізації можливостей;
- використання сильних сторін для зниження негативного впливу загроз;
- використання можливостей для нівелювання слабких сторін;

- згортання діяльності.

За результатами SWOT-аналізу можемо зробити висновок, що АТ КБ «Приватбанк» необхідно використовувати стратегію «Максі-Міні», яка орієнтована на використання сильних сторін для зниження негативного впливу загроз.

2.2. Оцінка ефективності міжнародних комерційних операцій банку

З метою забезпечення зобов'язань контрагентів за зовнішньоекономічними контрактами та підвищення рівня безпеки міжнародних розрахунків АТ КБ «Приватбанк» пропонує підприємствам послугу міжнародного акредитиву. Досліджуваний банк здійснює такі основні операції з міжнародними акредитивами (рис. 2.5).

Відкриття імпортного акредитиву	<ul style="list-style-type: none"> • випуск АТ КБ "Приватбанк" за наказом клієнта-імпортера міжнародного документарного акредитива на користь іноземної компанії-постачальника за зовнішньоекономічним контрактом клієнта
Авізування акредитиву	<ul style="list-style-type: none"> • офіційне повідомлення про відкриття, зміну або ануляцію акредитива, відкритого іноземним банком на користь клієнта-експортера
Виконання акредитиву	<ul style="list-style-type: none"> • перевірка документів, наданих бенефіціаром (постачальником товарів/послуг), і здійснення платежу в разі їх відповідності умовам акредитива. Якщо акредитив не підтверджений, то платіж проводиться банком-емітентом за вимогою виконуючого банку

Рис. 2.5. Перелік операції АТ КБ «Приватбанк» з міжнародними акредитивами

Джерело: складено на основі [11]

Слід зазначити, що спеціалісти банку надають також консультаційну підтримку щодо складення проекту договору, що передбачає розрахунок за допомогою акредитиву, розроблення індивідуальних схем розрахунків за допомогою акредитивів, а також нестандартних схем проведення документарних операцій, таких як: перевідні (трансферабельні) або резервні акредитиви.

Дані рис. 2.6 свідчать про стабільну динаміку зростання сальдо за операціями з акредитивами, але темпи зростання є відносно низькими.

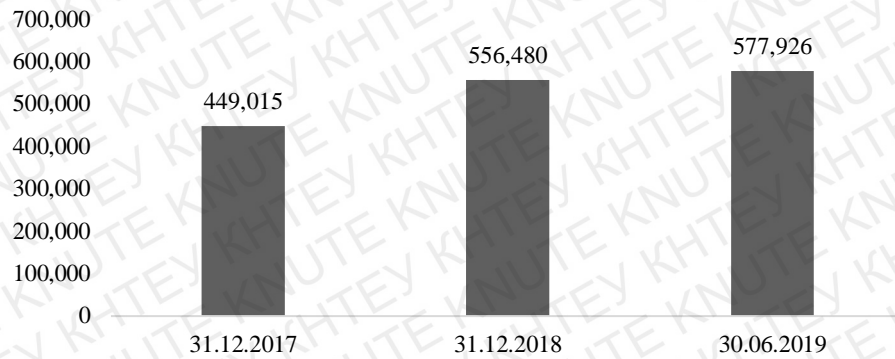

Рис. 2.6. Динаміка сальдо операцій з акредитивами АТ КБ «Приватбанк», тис. грн.

Джерело: складено на основі [11]

Також з метою забезпечення надійності міжнародних угод, зокрема щодо здійснення платежу, АТ КБ «Приватбанк» пропонує міжнародні гарантії. Так, досліджуваний банк надає такі види міжнародних гарантій як (рис. 2.7):

Гарантія платежу	•забезпечує своєчасну оплату постачальнику поставленого товару або виконаної роботи в рамках договору
Тендерна гарантія	•гарантує організатору тендера виконання учасниками умов тендера
Гарантія виконання	•гарантує покупцеві виконання продавцем зобов'язань з поставки товару або виконання робіт відповідно до договору

Рис. 2.7. Види міжнародних гарантій, які надаються АТ КБ «Приватбанк»

Джерело: складено на основі [11]

Динаміка сальдо за операціями з надання гарантій наведено на рис. 2.8.

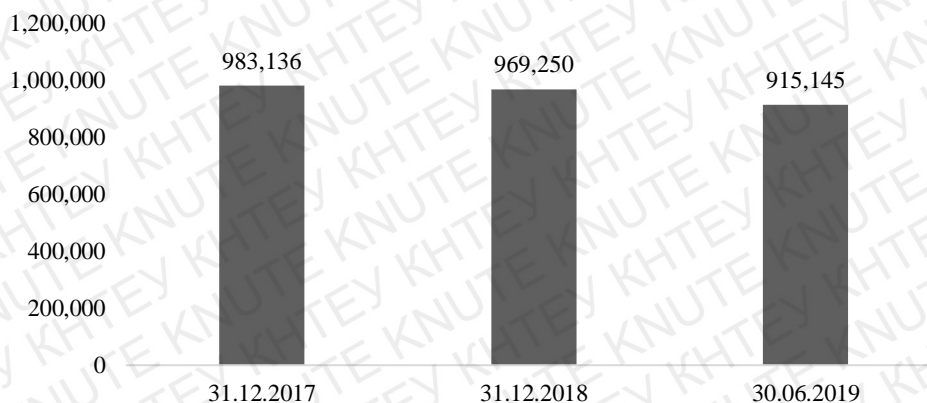

Рис. 2.8. Динаміка сальдо операцій з гарантіями АТ КБ «Приватбанк», тис. грн.

Джерело: складено на основі [11]

Динаміка показників на рис. 2.8 свідчить про стабільне скорочення сальдо за операціями з гарантіями. Аналогічна ситуація спостерігається і з наданням авалей (рис. 2.9).

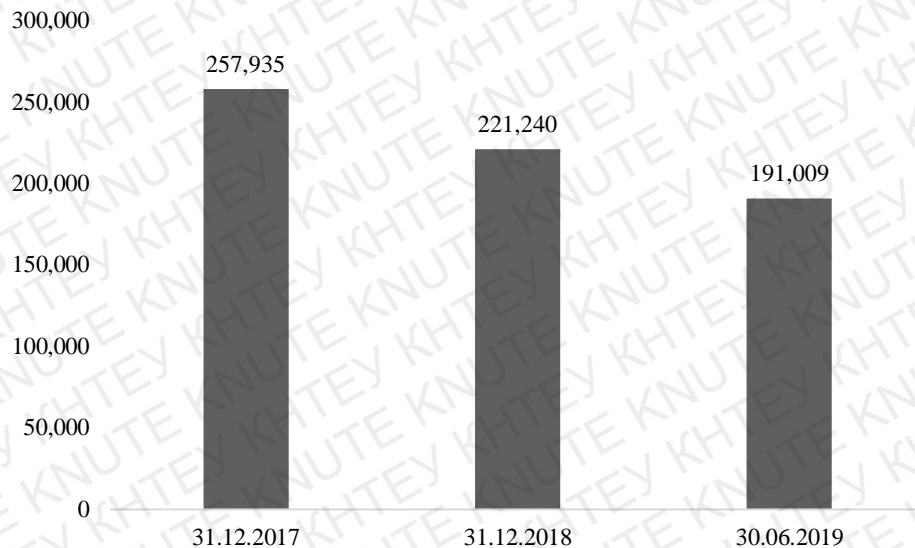

Рис. 2.9. Динаміка сальдо операцій з авалями АТ КБ «Приватбанк», тис. грн.

Джерело: складено на основі [11]

Також, АТ КБ «Приватбанк» надає послуги міжнародного інкасо, тобто забезпечує передачу через банк фінансових і комерційних документів покупцеві проти платежу чи акцепту векселя продавця.

Крім того, АТ КБ «Приватбанк» пропонує послуги фінансування компаніям, які імпортують товари в Україну. Вибір інструментів та структури операції залежить від потреб клієнта та основних умов імпортного контракту, укладеного з контрагентом. Зокрема, це може бути (рис. 2.10).

Банк здійснює фінансування імпортних операцій своїх клієнтів із використанням різних документарних інструментів, об'єднавши елементи кредитування, гарантій і розрахунково-платіжного обслуговування. Відмінною рисою від звичайної документарної операції є те, що відкриття документарних інструментів відбувається без надання клієнтом грошового покриття.

АТ КБ «ПриватБанк» пропонує компаніям-імпортерам продукти, що дозволяють уникати стовідсоткової попередньої оплати в розрахунках із

постачальниками та дають доступ до недорогого фінансування як короткострокового, так і середньо- та довгострокового.

Імпортне фінансування до відвантаження	<ul style="list-style-type: none"> •Надання на користь постачальника банківського зобов'язання з оплати продукції (послуг) у формі безвідкличного документарного акредитива або банківської гарантії. У разі використання послуги імпортер отримує можливість оплатити поставлений товар або надану послугу за фактом без проведення авансової оплати до моменту виконання продавцем зобов'язань за контрактом.
Фінансування відстроченого платежу	<ul style="list-style-type: none"> •Відкриття на користь продавця акредитива, що виконується шляхом відстроченого платежу, або гарантії, що буде забезпечувати зобов'язання імпортера провести оплату на користь продавця після закінчення певного часу після проведення відвантаження (надання послуг). Імпортер отримує можливість розрахуватися зі своїм контрагентом у більш зручний для нього час (після реалізації імпоротної продукції, запуску купленого обладнання тощо).
Постімпортне фінансування	<ul style="list-style-type: none"> •Відкриття на користь продавця акредитива, що здійснюватиметься шляхом оплати після надання документів. Проте в момент надання документів, оплата за акредитивом проводиться за рахунок коштів, що залучаються на міжбанківському ринку, а імпортер отримує відстрочення в оплаті. Таким чином, для імпортера створюється ефект відстроченого платежу, при тому, що з боку продавця ситуація виглядає як «оплата за фактом». Використання цієї послуги доцільне, якщо відстрочений платіж є неприйнятним для продавця або його вартість є більш високою у порівнянні з банківським фінансуванням.

Рис. 2.10. Послуги фінансування міжнародної торгівлі АТ КБ

«Приватбанк»

Джерело: складено на основі [11]

Вартість такого фінансування значно нижча стандартних кредитних ставок українських банків, що пов'язано з можливістю залучення ресурсів іноземних банків, зацікавлених у фінансуванні своїх клієнтів-експортерів.

Висновки до розділу 2

На основі проведеного аналізу можемо зробити такі основні висновки:

1. Динаміка кількості та обсягів міжнародних комерційних операцій банків та АТ КБ «Приватбанк» зокрема, напряду залежить від стану розвитку міжнародних економічних відносин та зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств, переказів трудових мігрантів тощо.

2. За результатами SWOT-аналізу можемо зробити висновок, що АТ КБ «Приватбанк» необхідно використовувати стратегію «Максі-Міні», яка

орієнтована на використання сильних сторін для зниження негативного впливу загроз. Сильними сторонами банку є широкий набір послуг, налагоджені зв'язки з міжнародними банками-партнерами, наявність необхідних технологій. До негативних загроз слід віднести нестабільність політичної та економічної ситуації, зниження рівня зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств.

3. Аналіз міжнародних комерційних операцій АТ КБ «Приватбанк» показав, що лише за акредитивами відбувається зростання обсягу операцій, тоді як обсяг гарантійних операцій стрімко скорочується. Рівень продажів банківських продуктів у сегменті міжнародних операцій залишається відносно низьким.

РОЗДІЛ 3 ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ

3.1 Резерви підвищення економічної ефективності міжнародних комерційних операцій банку

Задля підвищення економічної ефективності роботи АТ КБ «Приватбанк» пропонується розглянути три пропозиції. Перша пропозиція полягає у включенні до лінійки міжнародних операцій банку резервних акредитивів. Друга пропозиція полягає у розробці такого продукту для обслуговування міжнародних операцій як форфейтинг. Третя пропозиція передбачає впровадження нових технологічних рішень при здійсненні міжнародних комерційних операцій.

Резервний акредитив відрізняється від гарантії та завдяки принципу автономії надає бенефіціарові більше захисту, ніж гарантія. Оплата бенефіціарові гарантована у випадку відповідності документів вимогам акредитиву. А отже, банк-емітент не повинен перевіряти належне виконання основного договору. Для того, щоб банк зробив розрахунок за резервним акредитивом, продавець разом з копіями відвантажувальних документів, що відповідають умовам акредитиву, повинен подати заяву про те, що заявник акредитива не виконав свої зобов'язання щодо платежу. При цьому банки фактично здійснюють платіж безумовно, оскільки їхній обов'язок здійснити розрахунок по акредитиву не залежить від дійсності такої заяви. Механізм надання резервного акредитива такий же, як і при наданні банківської гарантії, але завдяки тому, що він підпорядковується Уніфікованим правилам та звичаям для документарних акредитивів, значно спрощується процедура його надання та обслуговування.

Акредитиви «стенд-бай» застосовуються, насамперед, у США і замінюють там прийняті в Європі банківські гарантії, що, відповідно до юрисдикції більшості федеральних штатів США, не можуть бути видані банками. Однак, і

в Європі цей вид акредитива набуває поширення у зовнішньоекономічних операціях. Доцільність використання резервного акредитива з'являється коли:

- законодавство країни контрагента забороняє гарантійну форму розрахунку;
- контрагент вимагає, щоб формою розрахунку був резервний акредитив.

Діапазон застосування резервних акредитивів досить широкий. Нижче зазначені найтипівіші ситуації:

- обігових коштів покупця цілком достатньо для своєчасної оплати товарів, однак постачальник наполягає на використанні безпечнішої, ніж переказ, форми розрахунків. У такому випадку сторони можуть домовитися про платежі за зовнішньоекономічним договором на умовах комерційного кредиту, шляхом переказу на умовах товарного кредиту за відкритим рахунком;

- потрібно підсилити гарантованість платежу. Як забезпечення виставляється резервний акредитив, що покриває одне чи декілька відвантажень. Якщо покупець вчасно розраховується за зовнішньоекономічним договором, резервний акредитив не використовується. Якщо ж він не розраховується за певну партію товару, продавець може звернутися до банку з вимогою здійснити платіж;

- коли є потреба в забезпеченні зобов'язань експортера за акредитивом, що передбачає здійснення банком-емітентом авансового платежу, або в забезпеченні зобов'язань щодо виплати неустойок і штрафів на користь імпортера.

Таким чином, резервний акредитив (як і банківську гарантію), на відміну від документарного акредитива, можна віднести до непрямого забезпечення платежу. Оскільки резервні акредитиви належать до категорії незабезпечених кредитів, більшість банків виставляє їх за дорученням тих клієнтів, які мають у них свої рахунки. Існують фінансова і комерційна моделі акредитива «стендбай».

Фінансова модель акредитив «стендбай» розглядає як міжнародну гарантію, що адресована бенефіціару, тому необхідно закцентувати увагу на таких основних моментах:

- бенефіціар - це покупець, який є бенефіціаром фінансового акредитива «стендбай»;
- наказодавець є експортером. Тобто наказодавець та бенефіціар абсолютно відрізняються від тих осіб, котрі беруть участь у виконанні документарного акредитива або в акредитиві «стендбай», що гарантує оплату товару.

В той час, комерційний «стендбай» може розглядатися як гарантія за документарним акредитивом. Комерційна модель акредитива «стендбай» у вигляді гарантії оплати товару стосується усіх підприємств, як експортерів, так і імпортерів. Акредитив «стендбай» як гарантія оплати товару може застосовуватися у ситуації, коли експортер наполягає на безвідкличному акредитиві, а покупець не має достатньої суми власних грошових коштів, і банк не бажає або не має змоги надати покупцеві кредит для оплати товарів експортеру. Таким чином, комерційна модель акредитива «стендбай» – це безвідкличне зобов'язання банку-емітента оплатити товар у випадку неналежного виконання акредитива покупцем. Однією з переваг цього інструменту є те, що резервний акредитив може обслуговувати зовнішньоторговельні операції на суму, яка у кілька разів перевищує суму акредитива, якщо передбачається відвантаження товару частинами. У цьому випадку акредитив відкривається на суму, рівну сумі одного відвантаження і діє протягом усього терміну дії контракту.

В Україні резервні акредитиви досі широко не застосовуються. Пояснити це можна відсутністю правового регулювання порядку використання даного інструменту забезпечення виконання господарського зобов'язання, і як наслідок, практичною проблемою – неможливістю захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, що використовують резервний акредитив в своїй діяльності. З метою впровадження резервних акредитивів у господарську

практику вітчизняних суб'єктів комерційної діяльності доцільно внести до Цивільного та Господарського кодексів України параграфом «Резервний акредитив», в якому закріпити загальні положення використання резервного акредитиву в практиці вітчизняних господарюючих суб'єктів. Так, на законодавчому рівні повинно бути визначено вимоги, що пред'являються до документів, необхідних для отримання платежу за резервним акредитивом, та порядок їх подання; порядок визначення відповідності поданих документів умовам акредитиву та дії учасників акредитивної операції у випадку встановлення їх невідповідності; момент виникнення зобов'язання банку-емітенту за резервним акредитивом, тобто момент, з якого господарське зобов'язання є забезпеченим; строк дії резервного акредитиву; граничний термін для перевірки поданих бенефіціаром документів та строк проведення платежу банком-емітентом; а також можливість відступлення бенефіціаром права вимоги та переведення резервного акредитиву.

Закріплення загального порядку використання резервного акредитиву сприятиме використанню вказаного правового інструменту у внутрішній господарській практиці вітчизняних суб'єктів підприємництва з метою забезпечення виконання господарських зобов'язань, напрацюванню певного позитивного досвіду та судової практики; надасть впевненості українським суб'єктам господарювання в захищеності їх прав та інтересів, збільшить кількість резервних акредитивів у торгівельних відносинах з іноземними партнерами та, як наслідок, сприятиме розширенню та укріпленню міжнародних господарських зв'язків. І як наслідок призведе до збільшення загальної кількості міжнародних комерційних операцій банків України.

Ще одним видом міжнародних комерційних операцій банків, який буде активно розвиватися та пропонується до включення у лінійку продуктів АТ КБ «Приватбанк» є форфейтинг. Європа і Азія найближчі роки будуть лідерами зростання форфейтингових операцій. Серед факторів, які будуть впливати на розвиток форфейтингових операцій слід зазначити низький кредитний рейтинг країн, вимоги Базель 4, високі транзакційні витрати,

низький кредитний рейтинг компаній, недостатня доларова ліквідність і інші.

Операція форфейтингу включає в себе такі основні етапи:

- 1) форфейтер зобов'язується купити платіжний інструмент у продавця;
- 2) продавець і покупець підписують торговий договір;
- 3) продавець здійснює поставку товару покупцеві;
- 4) покупець відправляє платіжний інструмент продавцеві;
- 5) продавець доставляє платіжний інструмент форфейтору;
- 6) форфейтер оплачує платіжний інструмент;
- 7) форфейтер представляє платіжний інструмент до оплати покупцеві;
- 8) покупець проводить оплату.

Подальший розвиток міжнародних комерційних операцій банків буде обумовлений розвитком діджиталізації. В епоху розвитку фінтеху, міжнародні комерційні операції банків ще недостатньо модернізовано.

Розглянемо основні технологічні інновації на сучасному ринку міжнародних комерційних банківських послуг. Так Комерційний банк Абу-Дабі об'єднав ряд рішень - акредитиви, гарантії, а також службу підготовки документації - для зниження ризику для клієнта, який бажає вийти на ринки Лівії та Єгипту. Рішення мінімізувало ризик клієнта вести бізнес на нових ринках з новими покупцями. Комбінація акредитива з підтвердженням і безвідкличним зобов'язанням відшкодування гарантує, що вони отримають оплату за товар.

Ще одним напрямом розвитку є забезпечення електронного документообігу в межах міжнародних комерційних банківських операцій. Ідея eB / Ls існує з 1980-х років. Але тільки в останні роки стали доступні функціональні рішення від Volero і essDOCS. Ці цифрові платформи документів націлені на те, щоб провести шлях до безпаперової торгівлі, миттєво передаючи транспортні документи між сторонами. Ця технологія може бути поширена на багато інших документів, що підтримують торгові операції. Прискорюючи передачу і подання документів, eB / Ls скорочує цикл платежів і тим самим покращує стан оборотного капіталу експортерів. Оцифрована документація

дешевше для обробки, і являється безпечнішою. Банки також виграють від інтеграції eB / Ls з SWIFT та іншими банківськими платформами.

Блокчейн революціонує обмін цін, подібно до того, як Інтернет революціонував обмін інформацією і комунікаціями. Існує два аспекти цієї технології: нові можливості та економія витрат. До позитивних властивостей технології blockchain, які сприятимуть вирішенню деяких ключових завдань, що стоять перед сектором міжнародних банківських комерційних операцій можна віднести:

- можливості, пов'язані з прозорістю і консенсусом, що допоможуть уникнути ризику документального шахрайства та зменшити витрати на звірку транзакцій між банками і всередині банків;
- відстеження, пов'язане з ланцюжком блоків, може потенційно забезпечити гарантії справжності продуктів в ланцюжку поставок;
- незмінність і цифрова унікальність, властиві цій технології, також дають можливість забезпечити безпечну передачу інформації;
- завдання збереження конфіденційності даних між контрагентами по торговельних угодах може бути подолана шляхом використання токенизації як форми криптографії, при якій сторонам надається доступ тільки до дозволеної інформації тощо.

Банк Америки оголосив про намір експериментувати з блокчейном в галузі міжнародного торгового фінансування та гарантійних послуг. Визнаючи це, більше 40 банків по всьому світу, включаючи Goldman Sachs, Credit Suisse, J.P. Morgan, HSBC і UniCredit, приєдналися до консорціуму R3CEV для розробки універсальних стандартів і спільного протоколу або платформи. Зусилля R3CEV можуть сприяти швидкому прийняттю рішень на основі блокчейну.

Інноваційні продукти і канали надання гарантійних послуг шляхом надання розширеного онлайн-доступу, заміна потоків паперових документів потоками даних і створення пропозиції в ланцюжку поставок матимуть ключове

значення для банків, щоб зберегти свої позиції і продовжувати стимулювати зростання ринку міжнародних комерційних операцій.

3.2 Прогнозування результатів діяльності АТ КБ "Приватбанк" із урахуванням запропонованих заходів.

Визначаючи перспективи на короткостроковий період, зазначимо що ефект від впровадження резервних акредитивів для АТ КБ «Приватбанк» полягає в тому, що за резервним акредитивом може бути встановлена вища ставка комісії.

Таблиця 3.1

Тарифи АТ КБ «Приватбанк» за гарантією та резервним акредитивом наданим банком

Послуга	Тариф	
	гарантія	резервний акредитив
Відкриття або збільшення суми акредитиву	0,3% (min 75 USD, max 1500 USD)	0,4% (min 75 USD, max 1500 USD)
Комісія за зобов'язання за непокритою операцією	від 3% річних – під заставу майнових прав на депозит; від 4% річних – під заставу рухомого або нерухомого майна; від 5% річних – під інше забезпечення або бланково (не менше USD 20 за місяць)	від 3% річних – під заставу майнових прав на депозит; від 4% річних – під заставу рухомого або нерухомого майна; від 5% річних – під інше забезпечення або бланково (не менше USD 20 за місяць)

Джерело: складено автором

Таким чином, зважаючи на те що сальдо операцій за гарантіями, наданими банком, на 30 червня складає 915 145 тис. грн., то якби ці операції були оформлені у формі резервного акредитиву, то додатковий дохід банку склав би 915 тис. грн.

Таблиця 3.2

Тарифи АТ КБ «Приватбанк» за гарантією та резервним акредитивом,
отриманим банком

Послуга	Тариф	
	гарантія	резервний акредитив
Авізування акредитиву/збільшення сум	0,3% (min 75 USD, max 500 USD)	0,4% (min 75 USD, max 500 USD)

Джерело: складено автором

Таким чином, зважаючи на те що сальдо операцій за гарантіями, отриманими банком на 30 червня складає 191 009 тис.грн., то якби ці операції були оформлені у формі резервного акредитиву, то додатковий дохід банку склав би 191 тис.грн.

Впровадження міжнародної комерційної операції форфейтинг також забезпечило б АТ КБ «Приватбанк» отримання додаткового доходу.

Таблиця 3.3

Рекомендовані тарифи на послуги форфейтингу АТ КБ «Приватбанк»

Послуга	Тариф
Плата за фінансування	16,5% (нараховується на залишок факторингового фінансування)
Комісія за надання фінансування	0,4% від суми фінансування (нараховується на залишок фінансування)
Комісія за адміністрування дебіторської заборгованості	0,1% від номіналу накладної

Джерело: складено автором

Додатковий дохід, який може бути отриманий АТ КБ «Приватбанк» від таких операцій, оборот за якими становить 577 926 тис. грн., може складати 98 247 тис. грн. (16,5%+0,4%+0,1%) на рік.

Дохід від форфейтингових операцій складається з суми комісійних та суми процентів за наданий кредит форфейтором-банком. Вигідність (доцільність) форфейтингових операцій визначається зіставленням питомої ваги прибутку від форфейтингових операцій у загальній сумі прибутку з питомою вагою цих операцій у загальній сумі активів.

Отже, форфейтинг може стати одним з основних видів нетрадиційних форм експортного фінансування, який здобуде широкого використання в умовах сучасної фінансової діяльності.

Дані інструменти вже здобули широкого використання в багатьох країнах світу і мають перспективи розвитку в економіці України. Однак для цього необхідне вдосконалення законодавчої бази, шляхом прийняття відповідних нормативних актів та створення необхідних інструментів регулювання даної діяльності.

Висновки до розділу 3

Задля підвищення економічної ефективності роботи АТ КБ «Приватбанк» запропоновано розглянути три пропозиції. Перша пропозиція полягає у включення до лінійки міжнародних операцій банку резервних акредитивів. Друга пропозиція полягає у розробці такого продукту для обслуговування міжнародних операцій як форфейтинг. Третя пропозиція передбачає впровадження нових технологічних рішень при здійсненні міжнародних комерційних операцій.

Зважаючи на те що сальдо операцій за гарантіями, наданими банком, на 30 червня складає 915 145 тис. грн., то якби ці операції були оформлені у формі резервного акредитиву, то додатковий дохід банку склав би 915 тис. грн.

Зважаючи на те що сальдо операцій за гарантіями, отриманими банком на 30 червня складає 191 009 тис. грн., то якби ці операції були оформлені у формі резервного акредитиву, то додатковий дохід банку склав би 191 тис. грн.

Додатковий дохід, який може бути отриманий АТ КБ «Приватбанк» від операцій форфейтингу, оборот за якими становить 577 926 тис. грн., може скласти 98 247 тис. грн. (16,5%+0,4%+0,1%) на рік.

Дані інструменти вже здобули широкого використання в багатьох країнах світу і мають перспективи розвитку в економіці України. Однак для цього необхідне вдосконалення законодавчої бази, шляхом прийняття відповідних нормативних актів та створення необхідних інструментів регулювання даної діяльності.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного узагальнення теоретичних, методичних та практичних аспектів міжнародних комерційних операцій банку можемо зробити такі висновки:

1. Аналіз літературних джерел дозволив формулювати власне визначення міжнародних розрахунків як систему організації процесу платежів, що супроводжує міжнародний рух товарів, капіталу, робочої сили тощо та включає, як правило, банк як ключового фінансового посередника.

2. Систематизовано основні форми міжнародних комерційних операцій - акредитиви, гарантії, інкасо, векселі тощо. На основі аналізу статистичних даних з'ясовано, що наразі найбільш популярною банківською операцією в міжнародній торгівлі є акредитив, а найменш затребуваними є операції з гарантування. Водночас в Україні спостерігаємо скорочення обсягу акредитивних операцій та зростання обсягу операцій банківського гарантування.

3. Проведений комплексний аналіз фінансово-економічного стану АТ КБ «Приватбанк» показав, що банк нарощує обсяги банківської діяльності, про що свідчить зростання чистих активів банку на 30,7% у 2018 році у порівнянні з 2014 роком. Зростання коефіцієнта захищеності дохідних активів власним капіталом свідчить про зниження фінансових ризиків та покращення діяльності банку. Коефіцієнт надійності протягом аналізованого періоду не відповідає нормативному значенню, тобто не перевищує 30%, що свідчить про недостатній рівень забезпеченості наявних зобов'язань власним капіталом. Кредитний портфель банку поліпшується, про що свідчить скорочення частки проблемних кредитів, що пов'язано як з врегулюванням існуючої заборгованості так і формуванням нового більш якісного кредитного портфелю. Отже, ділова активність банку за активами має тенденцію до зростання в напрямі кредитування. Показники ліквідності банку мають позитивну

тенденцію до зростання. Після проведення націоналізації та донарахування необхідних резервів, банк знову став прибутковим.

4. Встановлено, що динаміка кількості та обсягів міжнародних комерційних операцій банків та АТ КБ «Приватбанк» зокрема, на пряму залежить від стану розвитку міжнародних економічних відносин та зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств, переказів трудових мігрантів тощо.

5. За результатами SWOT-аналізу можемо зробити висновок, що АТ КБ «Приватбанк» необхідно використовувати стратегію «Максі-Міні», яка орієнтована на використання сильних сторін для зниження негативного впливу загроз. Сильними сторонами банку є широкий набір послуг, налагоджені зв'язки з міжнародними банками-партнерами, наявність необхідних технологій. До негативних загроз слід віднести нестабільність політичної та економічної ситуації, зниження рівня зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств.

6. Аналіз міжнародних комерційних операцій АТ КБ «Приватбанк» показав, що лише за акредитивами відбувається зростання обсягу операцій, тоді як обсяг гарантійних операцій стрімко скорочується. Рівень продажів банківських продуктів у сегменті міжнародних операцій залишається відносно низьким.

7. Задля підвищення економічної ефективності роботи АТ КБ «Приватбанк» запропоновано розглянути три пропозиції. Перша пропозиція полягає у включенні до лінійки міжнародних операцій банку резервних акредитивів. Друга пропозиція полягає у розробці такого продукту для обслуговування міжнародних операцій як форфейтинг. Третя пропозиція передбачає впровадження нових технологічних рішень при здійсненні міжнародних комерційних операцій. Дані інструменти вже зарекомендували себе у багатьох країнах світу і виходячи з розрахунків можна зробити висновок, що використання рекомендацій допоможе банку отримати додатковий прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.- Київ, 2013. 256 с.
2. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник. Харків, 2015.- 364 с.
3. Міжнародна економіка : навч. посіб., за заг. ред. С. М. Макухи. Харків, 2012. 192 с.
4. 2018 Global trade – securing future growth. ICC global survey on trade finance. URL: <https://iccwbo.org/publication/global-survey-2018-securing-future-growth/>
5. Ксендзук В. В. Розрахунки в зовнішньоекономічній діяльності як економічна категорія в системі міжнародних економічних відносин. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2016. № 3. С. 108-114.
6. Шпильовий В. А. Акредитивна форма розрахунків у практиці зовнішньоекономічної діяльності. Агросвіт. 2015. № 24. С. 50-55.
7. Кудлаєва Н. В. Особливості застосування акредитивної форми розрахунків в іноземній валюті. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. №27. С. 124-128.
8. Романенко С. В. Розрахунки з використанням акредитивної форми: види та облікове відображення. Бізнес Інформ. 2016. № 7. С. 125-130.
9. Вайцеховська О. Банківські гарантії як засіб забезпечення виконання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 5. С. 267-271.
10. Документарні операції банків України (2017/2018рр.) URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=96887912>
11. Офіційний сайт АТ КБ «Приватбанк» URL: <https://privatbank.ua/>
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

13. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

14. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://www.bank.gov.ua/>

15. Eck K. The role of trade credit financing in international trade URL: <http://voxeu.org/article/role-trade-credit-financing-international-trade>

16. Export Credit Insurance Report (2015) URL: <http://www.exim.gov/sites/default/files/managed-documents/Ebook-ECI-With%20Case%20Study-Final%20March%202015.pdf>

17. Glady N. and J. Potin (2011) Bank Intermediation and Default Risk in International Trade-Theory and Evidence URL: <http://voxeu.org/article/role-trade-credit-financing-international-trade>

18. ICC Trade Register Report 2016 URL: <http://www.collyerconsulting.com/library/files/ICC%20Trade%20Register%20Report%202016%20.pdf>

19. John J. Clark Trade finance: developments and issues URL: <http://www.bis.org/publ/cgfs50.pdf>

20. Klapper L. (2012) Trade Credit Contracts. Review of Financial Studies. №23. p.838-867 URL: http://econpapers.repec.org/article/ouprfinst/v_3a25_3ay_3a2012_3ai_3a3_3ap_3a838-867.htm

21. Olsen M.G. (2011) Banks in International Trade: Incomplete International Contract Enforcement and Reputation URL: <http://blog.iese.edu/olsen/files/2011/10/Olsen-Banks-in-International-Trade.pdf>

22. Poultry in Motion: A Study of International Trade Finance Practices / P. Antràs, C.F. Foley URL: <http://www.nber.org/papers/w17091.pdf>

23. Rethinking Trade and Finance 2016 URL: http://store.iccwbo.org/content/uploaded/pdf/ICC_Global_Trade_and_Finance_Survey_2016.pdf

24. Schmidt-Eisenlohr T. (2013) Towards a Theory of Trade Finance. Journal of International Economics. №91. p. 96-112. URL: http://econpapers.repec.org/article/eeeinecon/v_3a91_3ay_3a2013_3ai_3a1_3ap_3a96-112.htm
25. Sokolovska O. (2016) Trade credit insurance: theoretical background and some international practices URL: <https://mp.ra.ub.uni-muenchen.de/74303/>
26. Study on short-term trade finance and credit insurance in the European Union (2012) URL: <http://sev4enterprise.org.gr/wp-content/uploads/2014/05/XRHM-ERGALEIA-1.pdf>
27. Trade finance and SMEs: Bridging the gaps in provision URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/tradefinsme_e.pdf
28. Auboin M and M. Engemann (2014) Testing the Trade Credit and Trade Link: Evidence from Data on Export Credit Insurance. Review of World Economics. 150 (4). p. 715-743 URL: https://www.wto.org/english/res_e/reser_e/ersd201218_e.pdf
29. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про незалежні гарантії та резервні акредитиви URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_517
30. Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах: Постанова Правління НБУ №639 від 15.12.2004р. (у редакції постанови Правління НБУ №5 від 25.01.2018р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05>
31. Лавров Л. В. Банківські гарантії та акредитиви при обслуговуванні суб'єктів аграрної сфери / Л. В. Лавров // Економіка АПК. – 2014. - №9. – С.41-44.
32. Міжнародна економіка, 2019. – К.: КНТЕУ, №1 Валютні операції як основа міжнародної діяльності комерційних банків. – С.206-214.

ДОДАТОК А

Таблиця А1

Динаміка активів, зобов'язань та власного капіталу АТ КБ «Приватбанк»
у 2014-2018 рр., млн. грн.

Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення 2018 р до 2014 р.	
						абсолютне	відносне
1	2	3	4	5	6	7	8
Грошові кошти та еквіваленти	14447	29184	30159	25296	27360	12913	89,4
Заборгованість інших банків	13321	3365	0	2903	0	-13321	-100,0
Кредити та аванси клієнтам	159173	189314	32616	38335	50140	-109033	-68,5
Інвестиційні цінні папери	1123	1950	64409	126676	180081	178958	15935,7
Вбудовані похідні фінансові активи	19978	30673	27044	34336	0	-19978	-100,0
Передоплата з поточного податку на прибуток	142	98	181	184	184	42	29,6
Інвестиції в дочірні та асоційовані компанії	435	435	246	30	30	-405	-93,1
Інвестиційна нерухомість	0	0	691	3648	3340	3340	100,0
Основні засоби та нематеріальні активи	3003	2857	3409	3326	3793	790	26,3
Інші фінансові активи	797	238	2639	2940	2743	1946	244,2
Інші нефінансові активи	148	306	9585	8815	8899	8751	5912,8
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	0	0	8782	7069	1361	1361	100,0
Активи, утримувані для продажу	246	191	0	117	117	-129	-52,4
Всього активів	212813	258611	179761	253675	278048	65235	30,7
Заборгованість перед іншими банками	21790	31707	20714	12628	10012	-11778	-54,1
Кошти клієнтів	140680	177974	180656	212167	231055	90375	64,2

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

1	2	3	4	5	6	7	8
Випущені боргові цінні папери	8111	9271	2	2	2	-8109	-100,0
Зобов'язання з поточного податку на прибуток	744	933	138	150	136	-608	-81,7
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	1834	2169	4477	4980	5379	3545	193,3
Субординований борг	5110	9047	122	129	0	-5110	-100,0
Всього зобовязань	188316	231101	206109	230056	246584	58268	30,9
Статутний капітал	18101	21257	50695	206060	206060	187959	1038,4
Емісійний дохід	20	23	23	23	23	3	15,0
Внески у капітал, отримані за випущені але не зареєстровані нові акції	1000	0	111591	0	0	-1000	-100,0
Резерв переоцінки приміщень	523	506	805	769	687	164	31,4
Нереалізований збиток/прибуток від інвестиційних цінних паперів	0	0	521	-479	-3303	-3303	-100
Результат від операцій з акціонером	0	0	9934	12174	12174	12174	100,0
Загальні резерви та інші фонди	2250	2869	1619	6211	6211	3961	176,0
Нерозподілений прибуток / Накопичений дефіцит	2603	2855	-201536	-201139	-190388	-192991	-7414,2
Всього капіталу	24497	27510	-26348	23619	31464	6967	28,4
Всього зобовязань та капіталу	212813	258611	179761	253675	278048	65235	30,7

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан

ДОДАТОК Б

Прим. 31 грудня 2014 р. 31 грудня 2013 р. 31 грудня 2012 р.
 У мільйонах українських гривень (трансформовано) (трансформовано)

АКТИВИ

Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	14 447	21 221	20 117
Заборгованість інших банків	8	13 321	13 185	8 220
Кредити та аванси клієнтам	9	159 173	133 604	113 213
Вбудовані похідні фінансові активи	29, 30	19 978	3 816	2 750
Інвестиції у дочірні компанії	11	435	1 257	1 179
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу		981	440	287
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення		142	72	240
Передоплата з поточного податку на прибуток		142	-	-
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	12	3 003	2 813	2 566
Інші фінансові активи	13	797	166	533
Інші активи		148	268	223
Активи, утримувані для продажу		246	-	-

ВСЬОГО АКТИВІВ **212 813** **176 842** **149 328**

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Заборгованість перед НБУ	14	18 357	3 472	4 630
Заборгованість перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями	15	3 433	4 157	5 825
Кошти клієнтів	16	140 680	130 754	105 861
Власні боргові цінні папери та інші позикові кошти	17	8 111	11 079	7 996
Вбудовані похідні фінансові зобов'язання	31	10 047	-	-
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		7	29	65
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	737	852	1 019
Резерви зобов'язань та відрахувань, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	18	1 834	889	1 447
Субординований борг	19	5 110	3 071	1 222

ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ **188 316** **154 303** **128 065**

КАПІТАЛ

Акціонерний капітал	20	18 101	16 352	14 897
Емісійний дохід	20	20	20	20
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	20	1 000	-	-
Резерв переоцінки приміщень		523	479	479
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		805	371	235
Нерозподілений прибуток		4 048	5 317	5 632

ВСЬОГО КАПІТАЛУ **24 497** **22 539** **21 263**

ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ **212 813** **176 842** **149 328**

Затверджено до випуску та підписано 30 квітня 2015 року.

Ю. П. Пічурд
 Генеральний Заступник Голови Правління

Л.І. Коробіна
 Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

	Прим.	2014 рік	2013 рік (трансформовано)
<i>У мільйонах українських гривень</i>			
Процентні доходи	21	25 556	21 299
Процентні витрати	21	(18 295)	(13 458)
Чистий процентний дохід		7 261	7 841
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	9	(4 631)	(3 624)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення кредитів та авансів клієнтам		2 630	4 217
Доходи за виплатами та комісійними	22	4 390	3 903
Витрати за виплатами та комісійними	22	(1 043)	(1 055)
Прибутки мінус збитки від вбудованих похідних фінансових інструментів	30	6 723	332
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою		400	224
Збитки мінус прибутки від переоцінки іноземної валюти		(4 202)	(131)
Прибутки мінус збитки від початкового визнання зобов'язань за ставками, нижчими за ринкові		-	295
Інші операційні доходи		229	57
Інші прибутки мінус збитки		37	206
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(9 402)	(6 787)
Прибуток від вибуття інвестиції в дочірню компанію		192	-
(Збиток)/прибуток до оподаткування		(46)	1 261
Кредит/(витрати) з податку на прибуток	24	94	(121)
Прибуток		48	1 140
Інші сукупні доходи/(збитки):			
<i>Статті, які можуть бути у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		540	162
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному доході	24	(106)	(26)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки приміщень	12	246	-
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному доході	24	(44)	-
Інші сукупні доходи		636	136
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА ПЕРІОД		684	1 276
Базисний та скоригований прибуток на акцію щодо прибутку, який належить власникам Банку (у гривнях на акцію)	20	0,74	17,64

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Прим. 2014 рік	2013 рік (трансформовано)
Грошові потоки від операційної діяльності		
Проценти отримані	23 610	21 135
Проценти сплачені	(18 856)	(13 385)
Виплати та комісійні отримані	4 374	3 903
Виплати та комісійні сплачені	(1 043)	(1 055)
Дохід, отриманий від вбудованих похідних фінансових інструментів	30	26
Дохід, отриманий від похідних фінансових інструментів за операціями своп, форвард та спот	28	197
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою	400	224
Інші операційні доходи отримані	174	57
Витрати, пов'язані з персоналом, сплачені	(3 733)	(3 328)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені, крім сплачених витрат, пов'язаних з персоналом	(3 930)	(2 973)
Податок на прибуток сплачений	(320)	(324)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях	3 223	4 477
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях		
Чисте зменшення/(збільшення) обов'язкового резерву	3 821	(1 426)
Чисте зменшення/(збільшення) заборгованості інших банків	11 918	(4 959)
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам	(14 778)	(23 865)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	(297)	408
Чисте зменшення/(збільшення) інших активів	171	(33)
Чисте зменшення заборгованості перед НБУ	14	(1 158)
Чисте зменшення заборгованості перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями	(3 152)	(1 741)
Чисте (зменшення)/збільшення коштів клієнтів	(18 409)	23 971
Чисте збільшення/(зменшення) резервів зобов'язань та відрахувань, інших фінансових та нефінансових зобов'язань	128	(594)
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності	(17 588)	(4 920)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Надходження від інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	616
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	(685)
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення	-	168
Надходження від продажу приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання	12	35
Придбання приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання	12	(830)
Збільшення інвестицій у дочірню компанію	-	(380)
Збільшення інвестицій у дочірню компанію	-	(78)
Вибуття дочірньої компанії та операцій у Криму, за вирахуванням сплачених грошових коштів	10	488
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	(687)	(698)
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Надходження коштів від НБУ	14	19 889
Погашення коштів НБУ	14	(4 791)
Емісія простих акцій	20	1 000
Залучення субординованого боргу	-	2 099
Надходження від власних боргових цінних паперів та інших позикових коштів	-	3 084
Погашення власних боргових цінних паперів та інших позикових коштів	(5 975)	-
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності	10 123	5 183
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	5 199	114
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів	(2 953)	(321)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	17 253
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	14 300

ДОДАТОК Б.1

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2015 р.	31 грудня 2014 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	29 184	14 447
Заборгованість інших банків	8	3 365	13 321
Кредити та аванси клієнтам	9	189 314	159 173
Вбудовані похідні фінансові активи	28, 29	30 673	19 978
Інвестиції у дочірні компанії	11	435	435
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу		1 734	981
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення		216	142
Передоплата з поточного податку на прибуток		98	142
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	12	2 857	3 003
Інші фінансові активи		238	797
Інші активи		306	148
Необоротні активи, утримувані для продажу		191	246
ВСЬОГО АКТИВІВ		258 611	212 813
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	13	27 079	18 357
Заборгованість перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями	14	4 628	3 433
Кошти клієнтів	15	177 974	140 680
Власні боргові цінні папери та інші позикові кошти	16	9 271	8 111
Вбудовані похідні фінансові зобов'язання	28, 29	-	10 047
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		-	7
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	23	933	737
Резерви зобов'язань та відрахувань, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	17	2 169	1 834
Субординований борг	18	9 047	5 110
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		231 101	188 316
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	21 257	18 101
Емісійний дохід	19	23	20
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	19	-	1 000
Резерв переоцінки приміщень		506	523
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		1 421	805
Загальні резерви та інші фонди		1 448	1 445
Нерозподілений прибуток		2 855	2 603
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		27 510	24 497
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		258 611	212 813

Затверджено до випуску та підписано 22 липня 2016 року.

Ю. П. Дікуш
 Генеральний Заступник Голови Правління

Л. І. Коротіна
 Головний бухгалтер

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"**Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід**

У мільйонах українських гривень	Прим.	2015 рік	2014 рік
Процентні доходи	20	30 309	25 556
Процентні витрати	20	(27 861)	(18 295)
Чистий процентний дохід		2 448	7 261
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	9	(6 070)	(4 631)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення кредитів та авансів клієнтам		(3 622)	2 630
Доходи за виплатами та комісійними	21	6 991	4 390
Витрати за виплатами та комісійними	21	(1 640)	(1 043)
Прибутки мінус збитки від вбудованих похідних фінансових інструментів	29	6 517	6 723
(Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою		(1 324)	400
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від переоцінки іноземної валюти		1 745	(4 202)
Інші операційні доходи		247	229
Інші (збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки		(291)	37
Прибуток від вибуття інвестиції в дочірню компанію		187	192
Адміністративні та інші операційні витрати	22	(8 420)	(9 402)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		390	(46)
(Витрати)/кредит з податку на прибуток	23	(152)	94
Прибуток		238	48
Інші сукупні доходи/(збитки):			
<i>Статті, які можуть бути у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		752	540
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному доході	23	(136)	(106)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки приміщень	12	-	246
Податок на прибуток, визнаний безпосередньо в іншому сукупному доході	23	-	(44)
Інші сукупні доходи		616	636
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА ПЕРІОД		854	684
Базисний та скоригований прибуток на акцію щодо прибутку, який належить власникам Банку (у гривнях на акцію)	19	3,37	0,74

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.1

У мільйонах українських гривень	Прим.	2015 рік	2014 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		27 166	23 610
Проценти сплачені		(26 965)	(18 856)
Виплати та комісійні отримані		6 991	4 374
Виплати та комісійні сплачені		(1 640)	(1 043)
(Витрати сплачені)/дохід, отриманий від вбудованих похідних фінансових інструментів	29	(12 197)	2 519
(Витрати сплачені)/дохід, отриманий від похідних фінансових інструментів за операціями своп, форвард та спот		(291)	28
Витрати сплачені/дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		(1 324)	400
Інші операційні доходи		247	174
Витрати, пов'язані з персоналом		(3 342)	(3 733)
Адміністративні та інші операційні витрати, крім сплачених витрат, пов'язаних із персоналом		(4 468)	(3 930)
Податок на прибуток сплачений		(57)	(320)
Грошові потоки, (використані в операційній діяльності) / отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		(15 880)	3 223
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте (збільшення)/зменшення обов'язкового резерву		(21)	3 821
Чисте зменшення заборгованості інших банків		16 432	11 918
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(5 063)	(14 778)
Чисте збільшення інших фінансових активів		(75)	(297)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(177)	171
Чисте зменшення заборгованості перед НБУ	13	-	(213)
Чисте збільшення/(зменшення) заборгованості перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями		298	(3 152)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		6 342	(18 409)
Чисте збільшення резервів зобов'язань та відрахувань, інших фінансових та нефінансових зобов'язань		207	128
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності/(використані в операційній діяльності)		2 063	(17 588)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		42	35
Придбання приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		(528)	(830)
Збільшення інвестицій у дочірню компанію		-	(380)
Придбання необоротних активів, утримуваних для продажу		(192)	-
Вибуття дочірніх компаній, за вирахуванням сплачених грошових коштів		863	488
Чисті грошові кошти, отримані від інвестиційної діяльності / (використані в операційній діяльності)		185	(687)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження коштів від кредиту рефінансування НБУ	13	9 700	19 889
Погашення кредиту рефінансування НБУ		(1 493)	(4 791)
Емісія простих акцій	19	2 159	1 000
Емісія преміальних акцій	19	3	-
Залучення субординованого боргу	18	1 694	-
Погашення власних боргових цінних паперів та інших позикових коштів	16	(2 010)	(5 975)
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності		10 053	10 123
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		2 415	5 199
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		14 716	(2 953)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	14 300	17 253
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		29 016	14 300

ДОДАТОК Б.2

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	30 159	29 184
Заборгованість банків	8	2 410	3 365
Кредити та аванси клієнтам	9	43 583	189 314
Вбудовані похідні фінансові активи	9,10	27 044	30 673
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	10	64 409	1 734
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення		-	216
Передплата з поточного податку на прибуток		181	98
Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства		433	435
Інвестиційна нерухомість		1 358	-
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	11	3 956	2 857
Інші фінансові активи		229	238
Інші активи	12	9 585	300
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	13	21 836	6
Необоротні активи, утримувані для продажу		-	191
ВСЬОГО АКТИВІВ		205 183	258 611
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	14	18 047	27 079
Заборгованість перед банками та фінансовими організаціями	15	2 667	4 628
Кошти клієнтів	16	181 133	177 974
Власні боргові цінні папери та інші позикові кошти		2	9 271
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	22	94	933
Резерви зобов'язань та відрахувань, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	17	4 000	2 169
Субординований борг		122	9 047
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		206 065	231 101
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	18	50 695	21 257
Емісійний дохід	18	23	23
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	18	111 591	-
Резерв переоцінки приміщень	11	783	506
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		521	1 421
Результат від операцій з власником	18	9 934	-
Загальні резерви та інші фонди		1 619	1 448
(Накопичений дефіцит)/Нерозподілений прибуток		(176 048)	2 855
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		(882)	27 510
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		205 183	258 611

Затверджено до випуску та підписано 4^о травня 2017 року.

О.В. Шлапак
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.2

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прим.	2016 рік	2015 рік
Процентні доходи	19	33 255	30 640
Процентні витрати	19	(29 364)	(27 861)
Чистий процентний дохід		3 891	2 779
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	9	(154 617)	(3 691)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення кредитів та авансів клієнтам		(150 726)	(912)
Доходи за виплатами та комісійними	20	10 365	6 660
Витрати за виплатами та комісійними	20	(2 205)	(1 640)
(Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від вбудованих похідних фінансових інструментів	27	(23 955)	6 517
(Збитки мінус прибутки) від операцій з іноземною валютою		(206)	(1 615)
(Збитки мінус прибутки) від переоцінки іноземної валюти		(4 266)	(634)
Інші операційні доходи		1 474	247
Прибуток від вибуття або припинення інвестицій в дочірні компанії		630	187
Прибуток від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		1 981	-
Адміністративні та інші операційні витрати	21	(9 906)	(8 420)
(Збиток)/прибуток до оподаткування		(176 814)	390
Доходи/(витрати) з податку на прибуток	22	576	(152)
Чистий (збиток)/прибуток за рік		(176 238)	238
Інші сукупні доходи/(збитки):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Нереалізований прибуток за інвестиційними цінними паперами, які є в наявності для продажу		769	752
Реалізований прибуток, рекласифікований до прибутку або збитку за інвестиційними цінними паперами, які є в наявності для продажу		(1 981)	-
Ефект на податок на прибуток	22	312	(136)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки приміщень	11	351	-
Ефект на податок на прибуток	22	(62)	-
Інші сукупні (витрати)/доходи		(611)	616
ВСЬОГО СУКУПНОГО (ЗБИТКУ)/ДОХОДУ ЗА ПЕРІОД		(176 849)	854
Базисний та скоригований (збиток)/дохід на акцію щодо прибутку, який належить власникам Банку (у гривнях на акцію)	18	(2 230,86)	3,37

Затверджено до випуску та підписано 16 травня 2017 року.

О.В. Шлапак
Голова Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.2

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про рух грошових коштів

У мільйонах українських гривень	Прим.	2016 рік	2015 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		24 064	27 497
Проценти сплачені		(29 437)	(26 965)
Виплати та комісійні отримані		10 365	6 660
Виплати та комісійні сплачені		(2 205)	(1 640)
Дохід отриманий/(витрати сплачені) від вбудованих похідних фінансових інструментів	27	953	(12 197)
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		(206)	(1 615)
Інші операційні доходи отримані		375	247
Сплачені витрати, пов'язаних з персоналом		(3 016)	(3 342)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені, крім сплачених витрат, пов'язаних з персоналом		(5 064)	(4 468)
Податок на прибуток сплачений		(96)	(57)
Грошові потоки, використані в операційній діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		(4 267)	(15 880)
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте збільшення залишків обов'язкового резерву		(1 318)	(21)
Чисте зменшення заборгованості банків		1 952	16 432
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(9 340)	(5 063)
Чисте збільшення інших фінансових активів		(72)	(75)
Чисте збільшення інших активів		(156)	(177)
Чисте збільшення заборгованості перед банками та фінансовими організаціями		760	298
Чисте (зменшення)/збільшення коштів клієнтів		(6 933)	6 342
Чисте (зменшення)/збільшення резервів зобов'язань та відрахувань, інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(56)	207
Чисті грошові кошти, (використані)/отримані в операційній діяльності		(19 430)	2 063
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		10	42
Придбання приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання та нематеріальних активів		(1 134)	(528)
Надходження від продажу інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		27 782	-
Надходження від інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення		216	(192)
Вибуття або припинення інвестицій в дочірні компанії		683	863
Чисті грошові кошти, отримані від інвестиційної діяльності		27 557	185
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження коштів від НБУ	14	25 000	9 700
Погашення заборгованості перед НБУ		(33 663)	(1 493)
Випуск звичайних акцій		-	2 159
Залучення субординованого боргу		-	1 697
Погашення випущених боргових цінних паперів та інших позикових коштів		(1 010)	(2 010)
Чисті грошові кошти, (використані)/отримані фінансової діяльності		(9 673)	10 053
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		1 203	2 415
Чисте (зменшення)/збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(343)	14 716
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		29 016	14 300
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	28 673	29 016

Затверджено до випуску та підписано 16 травня 2017 року.

О.В. Шлапак
 Голова Правління

В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

Операційні та фінансові операції, які не потребували використання грошових коштів та їх еквівалентів і були виключені зі звіту про рух грошових коштів, розкриті у Примітці 7.

ДОДАТОК Б.3

У мільйонах українських гривень

Прим.

31 грудня 2017 р.

31 грудня 2016 р.

АКТИВИ

Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	25 296	30 159
Заборгованість банків	8	4 516	2 410
Кредити та аванси клієнтам	9	38 335	43 583
Вбудовані похідні фінансові активи	10, 11	34 336	27 044
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	10	90 354	64 409
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	11	36 322	-
Передплата з поточного податку на прибуток		184	181
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	433
Інвестиційна нерухомість	12	579	1 358
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	13	3 326	3 956
Інші фінансові активи		490	229
Інші активи	14	9 652	9 585
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	15	11 268	21 836
Активи, утримувані для продажу		117	-

ВСЬОГО АКТИВІВ**254 805****205 183****ЗОБОВ'ЯЗАННЯ**

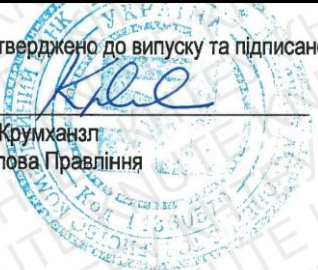
Заборгованість перед НБУ	16	12 394	18 047
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	17	234	2 667
Кошти клієнтів	18	212 750	181 133
Випущені боргові цінні папери		2	2
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	106	94
Резерви, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	19	4 397	4 000
Субординований борг		129	122

ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ**230 012****206 065****КАПІТАЛ**

Акціонерний капітал	20	206 060	50 695
Емісійний дохід	20	23	23
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	20	-	111 591
Резерв переоцінки приміщень	13	747	783
Нереалізований (збиток)/прибуток від інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(479)	521
Результат від операцій з акціонером	10, 11	12 174	9 934
Загальні резерви та інші фонди	20	6 211	1 619
Накопичений дефіцит		(199 943)	(176 048)

ВСЬОГО КАПІТАЛУ**24 793****(882)****ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ****254 805****205 183**

Затверджено до випуску та підписано 24 квітня 2018 року.

П. Крумханцл
Голова Правління

В. В. Яроменко

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.3

У мільйонах українських гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Процентні доходи	21	24 485	31 358
Процентні витрати	21	(18 374)	(29 364)
Чистий процентний дохід		6 111	1 994
Відрахування до резерву на знецінення кредитів та авансів клієнтам	9	(18 346)	(154 617)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення кредитів та авансів клієнтам		(12 235)	(152 623)
Доходи за виплатами та комісійними	22	13 211	10 365
Витрати за виплатами та комісійними	22	(3 017)	(2 205)
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		-	1 981
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від вбудованих похідних фінансових інструментів	29	3 491	(23 955)
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		1 084	(206)
Збитки мінус прибутки від переоцінки іноземної валюти		(2 501)	(4 266)
Зменшення корисності інвестиції в асоційовану компанію		(286)	-
Прибуток від вибуття або припинення інвестицій в дочірні компанії		-	630
Збитки від знецінення приміщень та інвестиційної нерухомості		(1 112)	(16)
Знецінення нематеріальних активів		(292)	-
Знецінення майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(11 559)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(12 194)	(9 771)
Інші доходи		1 530	3 252
Інші збитки		(15)	-
Збиток до оподаткування		(23 895)	(176 814)
(Витрати)/кредит з податку на прибуток	24	(19)	576
Чистий збиток за рік		(23 914)	(176 238)
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток: Інвестиції для подальшого продажу:</i>			
- Нереалізований (збиток)/прибуток за інвестиційними цінними паперами, які є в наявності для продажу		(1 000)	769
Реалізований прибуток, рекласифікований до прибутку або збитку за інвестиційними цінними паперами, які є в наявності для продажу		-	(1 981)
Ефект на податок на прибуток	24	-	312
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Резерв переоцінки приміщень	13	(20)	351
Ефект на податок на прибуток	24	4	(62)
Інші сукупні витрати		(1 016)	(611)
ВСЬОГО СУКУПНОГО ВИТРАТИ ЗА ПЕРІОД		(24 930)	(176 849)
Базисний та скоригований витрати на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	20	(56,82)	(2 230,86)

Затверджено до випуску та підписано 24 квітня 2018 року.

П. Крумханзл
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний
бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.3

У мільйонах українських гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		20 865	22 167
Проценти сплачені		(18 475)	(29 437)
Виплати та комісійні отримані		13 211	10 365
Виплати та комісійні сплачені		(3 017)	(2 205)
Дохід отриманий від вбудованих похідних фінансових інструментів		-	953
Дохід отриманий/(витрати сплачені) від операцій з іноземною валютою		1 084	(206)
Сплачені витрати, пов'язані з персоналом		(4 547)	(3 016)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені, крім сплачених витрат, пов'язаних з персоналом		(5 385)	(5 064)
Інші операційні доходи отримані		1 530	2 272
Податок на прибуток сплачений		-	(96)
Грошові потоки, отримані/(використані) в операційної діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		5 266	(4 267)
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте збільшення залишків обов'язкового резерву		(35)	(1 318)
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості банків		(1 930)	1 952
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(10 387)	(9 340)
Чисте збільшення інших фінансових активів		(217)	(72)
Чисте збільшення інших активів		(1 053)	(156)
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості перед банками та іншими фінансовими організаціями		(2 380)	760
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		25 213	(6 933)
Чисте зменшення резервів, інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(353)	(56)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) в операційній діяльності		14 124	(19 430)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		83	10
Придбання приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		(627)	(1 134)
Вибуття або припинення інвестицій в дочірні компанії		-	683
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів, утримуваних для продажу		1 400	27 782
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(10 788)	-
Придбання інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення		(4 440)	-
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення		285	216
Чисті грошові кошти, (використані)/отримані від інвестиційної діяльності		(14 087)	27 557
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження коштів від НБУ	16	17 201	25 000
Погашення заборгованості перед НБУ	16	(22 876)	(33 663)
Погашення випущених боргових цінних паперів та інших позикових коштів		-	(1 010)
Чисті грошові кошти, використані в фінансової діяльності		(5 675)	(9 673)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		486	1 203
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(5 152)	(343)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	28 673	29 016
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	23 521	28 673

Затверджено до випуску та підписано 24 квітня 2018 року.

П. Крумханзл
Голова Правління

В. В. Ярмоленко
Головний
бухгалтер

ДОДАТОК Б.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан

	Прим.	31 грудня 2018	31 грудня 2017 (перераховано)	31 грудня 2016 (перераховано)
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	7	27 360	25 296	30 159
Заборгованість банків		-	2 903	-
Кредити та аванси клієнтам	8	50 140	38 335	32 616
Інвестиційні цінні папери:				
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	86 244	-	-
- наявні для продажу	9	-	90 354	64 409
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	79 299	-	-
- утримуються до погашення	9	-	36 322	-
- за амортизованою собівартістю	9	14 538	-	-
Вбудовані похідні фінансові активи	9	-	34 336	27 044
Передоплата з поточного податку на прибуток	24	184	184	181
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	30	246
Інвестиційна нерухомість	10	3 340	3 648	691
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	11	3 793	3 326	3 409
Інші фінансові активи	12	2 743	2 940	2 639
Інші активи	13	8 899	8 815	9 585
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 361	7 069	8 782
Активи, утримувані для продажу		117	117	-
ВСЬОГО АКТИВІВ		278 048	253 675	179 761
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Заборгованість перед НБУ	14	9 817	12 394	18 047
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	15	195	234	2 667
Кошти клієнтів	16	231 055	212 167	180 656
Випущені боргові цінні папери		2	2	2
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	136	150	138
Інші фінансові зобов'язання	17	2 247	1 688	1 932
Резерви та нефінансові зобов'язання	18	3 132	3 292	2 545
Субординований борг		-	129	122
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		246 584	230 056	206 109
КАПІТАЛ				
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060	50 695
Емісійний дохід	19	23	23	23
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	19	-	-	111 591
Резерв переоцінки приміщень	11	687	769	805
Нереалізований (збиток)/прибуток від інвестиційних цінних паперів		(3 303)	(479)	521
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	9 934
Загальні резерви та інші фонди	19	6 211	6 211	1 619
Накопичений дефіцит		(190 388)	(201 139)	(201 536)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		31 464	23 619	(26 348)
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		278 048	253 675	179 761

Затверджено до випуску та підписано 23 квітня 2019 року.

П. Крумханзл
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Яроменко
Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прим.	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Процентні доходи	20	30 754	24 485
Процентні витрати	20	(14 002)	(18 374)
Чистий процентний дохід		16 752	6 111
Відрахування до резерву на зменшення корисності	21	(6 089)	(7 379)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		10 663	(1 268)
Доходи за виплатами та комісійними	22	19 590	13 211
Витрати за виплатами та комісійними	22	(4 402)	(3 017)
Прибутки мінус збитки від вбудованих похідних фінансових інструментів	9	-	3 491
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		1 983	1 084
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		1 145	(2 501)
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3	-
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	(3 085)	-
(Збитки)/прибутки від оцінки приміщень та інвестиційної нерухомості		(553)	247
Зменшення корисності нематеріальних активів		-	(1)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(13)	(71)
Зменшення корисності інвестиції в асоційовану компанію		-	(99)
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(13 988)	(12 194)
Інші доходи		1 457	1 530
Інші витрати		(11)	(15)
Прибуток до оподаткування		12 789	397
Кредит/(витрати) з податку на прибуток	24	9	(19)
Чистий прибуток за рік		12 798	378
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів		(1 872)	(1 000)
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(3)	-
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки		-	-
- Податковий ефект		-	-
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Приміщення:			
- Переоцінка приміщень		2	(20)
- Податковий ефект		(1)	4
Інші сукупні витрати		(1 874)	(1 016)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ/(ВИТРАТ) ЗА РІК		10 924	(638)
Базисний та скоригований дохід на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	19	17,39	0,90

Затверджено до випуску та підписано 23 квітня 2019 року.

 П. Крумханзл
 Голова Правління

 Г. Ю. Самаріна
 Заступник Голови Правління
 (з питань фінансів)

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б.4

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про рух грошових коштів

У мільйонах українських гривень	Прим.	2018 рік	2017 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Процентні доходи отримані		29 791	20 865
Проценти сплачені		(14 163)	(18 475)
Виплати та комісійні отримані		19 590	13 211
Виплати та комісійні сплачені		(4 402)	(3 017)
Дохід отриманий від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		1 958	1 084
Сплачені витрати, пов'язані з персоналом		(5 727)	(4 547)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені, крім сплачених витрат, пов'язаних з персоналом		(7 487)	(5 386)
Інші доходи отримані		1 422	1 530
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		20 982	5 265
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте збільшення залишків обов'язкового резерву		(1)	(35)
Чисте зменшення/(збільшення) заборгованості банків		2 911	(2 768)
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(13 515)	(10 387)
Чисте зменшення/(збільшення) інших фінансових активів		55	(217)
Чисте збільшення інших активів		(188)	(216)
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості перед НБУ		(1 500)	1 500
Чисте зменшення заборгованості перед банками та іншими фінансовими організаціями		(24)	(2 380)
Чисте збільшення коштів клієнтів		20 911	25 109
Чисте збільшення/(зменшення) резервів, інших фінансових та нефінансових зобов'язань		512	(247)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		30 143	15 624
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		14	83
Придбання приміщень, удосконалень орендованого майна та обладнання		(1 368)	(627)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		112	-
Придбання інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		(24)	-
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		7 074	-
Придбання інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(32 926)	-
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за амортизованою вартістю		4 305	-
Придбання інвестиційних цінних паперів за амортизованою вартістю		(3 519)	-
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів, утримуваних для продажу		-	1 400
Придбання інвестиційних цінних паперів для продажу		-	(10 788)
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення		-	285
Придбання інвестиційних цінних паперів, що утримуються до погашення		-	(4 440)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(26 332)	(14 087)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження коштів від кредиту рефінансування НБУ		-	15 701
Погашення заборгованості перед НБУ		(1 000)	(22 876)
Погашення субординованого боргу		(134)	-
Чисті грошові кошти, використані в фінансової діяльності	32	(1 134)	(7 175)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(506)	486
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(15)	-
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		2 156	(5 152)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		23 521	28 673
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	25 677	23 521

Затверджено до випуску та підписано 23 квітня 2019 року.

 П. Крумханцл
 Голова Правління

 Г. Ю. Самаріна
 Заступник Голови Правління
 (з питань фінансів)

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер